

Inatsisissatut siunnersuummut nassuaatit

Oqaaseqaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiut

1.1. Pingarnertut tunngavigineqartut

Siunnersuut inatsisinik atuuttunik ataatsimut naleqqussaasoqarnissaanik kissaateqartoqarnera tunngavigalugu suliarineqarpoq, tamatumani ilanngullugit massakkut siunissamilu pisariaqartitanut tunngatillugu nutarterisoqarnissaa, kiisalu malittarisassat paasiuminaatsut erseqqissaaffiginnisaat.

1.2. Inatsisitigut piareersaanermi immikkoortut pingarnerit

Inatsisisamik piareersaalluni sulinermi Oqaasiliortut, Nunat Aqqinik Aalajangiisartullu tamarmik immikkut tusarniaavigineqarput. Taakku saniatigut Oqaasileriffik Ilisimatusarfillu ataatsimeeqatigineqartarsimapput. Aammattaaq danskit Oqaasiliortuusa - Dansk Sprognævnip - pisortaa ataatsimeeqatigineqarpoq Danmarkimi, Avannaamioqatigiinni Europamilu inatsisiornikkut misilitakkat eqqartorlugit.

1.3. Siunnersuutip imarisai ataatsimut isigalugit

Siunnersuutip imarai Oqaasiliortunik pilersitsinermi siunertatut aalajangersakkat, Oqaasiliortut aaqqissuussaanikkut inissisimanerat, suliassaat, katitigaanerat aamma aningaasarsiaqartitaanerat, aningaasalersugaanerat, sulinerata ingerlanera, misiligungtaasumik aaqqissuussinerit aamma atuutsitsilernissanik atorunnaarsitsinissanillu aalajangersakkat.

Siunnersuut paasineqassaaq Oqaasiliortut pillugit Inatsisartut inatsisaata malittaatalu nalunaarutip ataatsimut aaqqissuunnerattut. Inatsisip oqaasertai erseqqinnerusut immikkoortumi tassunga tunngasumi takukkit (imm. 2a). Malittarisassanut atuuttunut tunngatillugu ataasiakkaanik allanngortitsisoqarpoq, taakkualu saniatigut malittarisassanik atuuttunik arlalitsigut itisilerisoqarlunilu erseqqissaasoqarlni.

Inatsimmut atuuttumut naleqqiullugit nutaartat makkuupput:

- Oqaasiliortut pilersinneranni siunertap aalajangersagaanera,
- Oqaasiliortut aaqqissuussaanikkut inissisimaffiat pillugu erseqqissaaneq,
- Oqaasiliortut oqaatsinik, oqariaatsinik, oqaasilioriaatsinillu nutaanik aalajangersasarnermik piginnaatitaanerannut allannguut,
- aalajangersaaneq Oqaasiliortut oqaatsinut pisortatigoortumik oqartussaasutut oqaatsinut eqquasanut taaguutinik aalajangersasarnerat pillugu (taarsiullugu oqaasiliat),

- Oqaasiliortut taaguusersuutinik akuersisarnissaannik aalajangersagaq, tamannalu pisassasoq suleqatigiiit Oqaasiliortut ilisimannittutut toqqagaasa innersuussereernerisigut,
- Oqaasiliortut aternik kalaallit oqaasiinit pilerfeqartunik atsersuisarneq pillugu inatsisip tamakku pillugit aalajangersagai tunngavigalugit akuersisartuunissaannik aalajangersagaq,
- aalajangersarneqarpoq Oqaasiliortut pisortatigoortumik kalaallisut allattaaseq aalajangersassagaat, taannalu tamanut saqqummiutissallugu Oqaasiliortut aaqqissuussaanni ord bogimi allannermut najoqqtassiami,
- suliat aalajangersimasut naammassiniarlugit Oqaasiliortut piffissami killilimmi sulisussanik, suleqatigiinnik imaluunniit suliaqaqatigiinnik pilersitsisinnaanerannik periarfissaqartinneqarput,
- pisortatigoortumik kalaallisut allattaatsimut atuuttumut tunngatillugu malittarisassat, kalaallit pisortatigoortumik allattaasiat qanoq paasineqassanersoq pillugu,
- aalajangersarneqarpoq Oqaasiliortut kalaallisut ataatsimut allattaatsimut aalajangersaanermikkut tunngaviusussanik pingaarnernik aalajangersaassasut, allataatsimi aqutsisuusussanik, tamannalu pissasoq Naalakkersuisut tamanna pillugu oqaaseqaateqartereelerlugit,
- aalajangersarneqarpoq Oqaasiliortut allataatsip tunngavigisassaanik aalajangersaanerminni nunat aaqisa qanoq allattarnissaannik immikkut tunngavigisassanik aalajangersaassasut, taamalu iliorneq pissaaq Nunat Aqqinik Aalajangiisartut isumasioqatigereernerisigut,
- aalajangersarneqarpoq Oqaasiliortut allataatsimi allannguinernut atatillugu nammineerlutik allataatsimi apeqqutini tunngaviusuunngitsuni allannguisinnaasut, aamma allannguinerit tunngaviusut suliarineqarsinnaasut tamanna pillugu Naalakkersuisut oqaaseqartereelerlugit,
- aalajangersarneqarpoq pisortatigoortumik kalaallisut allattaaseq, taarsiullugu oqaasilianik atuisarneq aamma immikkut sorianut taaguutit – (fagterminologi) pisussaaffiussasut pisortat ingerlatsiviini tamani il.il.,
- Oqaasiliortut katitigaanerisa allanngortinnerat,
- Oqaasiliortut ataatsimut isigalugit piginnaasanik qanoq ittunik peqarnissaannik aalajangersaaneq, aamma Oqaasiliortuni ilaasortat ataasiakkaat eqqarsaatigalugit,
- Oqaasiliortunut ilaasortanik suliamic naammaginartumik ingerlatsisinnaanngitsunik ilaasortaajunnaarsitsisinnaanermik Naalakkersuisunut periarfissiineq,
- aningaasatigut missingersuutinut, naatsorsuutinut aamma kukkunersiuinermut malittarisassanik aalajangersaaneq,
- Oqaasiliortut ukiumoortumik nalunaarusiornissaasa imarisassaanut itisilerutaasumik piumasaqaatinik aalajangersaaneq,
- ataatsimiittarnerit akuttussusissaannik aamma Oqaasiliortut ataatsimiinnerisa qanoq ammatiginissaannik aalajangersaaneq,
- allattoqarfiup sulinissaanut maleruagassanik aalajangersaaneq,

- allattoqarfiup Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfisa ilaanni inississinnaaneranut periarfissiineq, aamma
- Naalakkersuisut periarfissinneqartut misilgutaasunik aaqqissuinermik akuersissuteqarnissamut.

Pineqartut pillugit itinerusumik nassuaatit siunnersuummi immikkoortut pingaarcerit allaaserineqarnerini takuneqarsinnaapput.

2. Inatsisissatut siunnersuummi immikkoortut pingaarcerit

a) Inatsisitigut aalajangersakkat atuuttut

Inatsisini atuuttuni salliutillugu pingaarcerutillugulu pineqarput Oqaasiliortut pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 12, 26. oktober 1989-imeersoq, Inatsisartut inatsisaanni nr. 19, 30. oktober 1998-imeersumi allanguuteqartoq, aamma Oqaasiliortut pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 23, 15. maj 1990-imeersoq. Taakku saniatigut atuuppoq allattaaseq nutaaq pillugu Landsrådit ileqqoreqqusaat 14. maj 1973-imeersoq.

Oqaasiliortut pillugit Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi aalajangersarneqarpoq Oqaasiliortut suliassarigaat kalaallisut oqaatsit oqariartaatsillu nutaat naalisakkat ilanggullugit katersussallugit, nalunaarsussallugit akuerisassallugillu. Aammattaaq aalajangersarneqarpoq Oqaasiliortut pisortat inuillu kalaallit oqaasiit pillugit siunnersortassagaat, aamma Oqaasiliortut kalaallisut atsersuisartut imaluunniit atissanik siunnersuisartut suleqatigisassagaat.

Aammattaaq Inatsisartut inatsisaanni aalajangersarneqarput Oqaasiliortut katitigaanissaat, piffissap toqqagaaffiup sivisussusia aamma inissitsitarneq kiisalu allattoqarnikkut malittaranik Oqaasiliortullu sulinerannik aalajangersaasinnaaneq.

Oqaasiliortut pillugit nalunaarummi aalajangersarneqarpoq Oqaasiliortut pisortat inuillu oqaatsit aqqillu nutaat nunanit allaneersut atorneqarnerannik ilitsersortassagaat, kalaallit oqaasiisa eqqortumik allattarnissaannut ordbogimik aaqqissuillunilu saqqummersitsisassasut malittarisassaliussasullu killifilersuutit, allariaatsit assigisaallu pillugit. Nalunaarut naapertorlugu Oqaasiliortut aamma kalaallit oqaasiit pillugit paassisutissanik siammarterisassapput kulturikkut atuagassiatigut, Nunat Aqqinik Aalajangiisartut suleqatigisassallugit suleqatigiiffiillu assingusut Avannaamioqatigiinni nunanilu allani suleqatigissallugit, pingaarcerutillugit Inuit inuiaqatigiit Canadamiittut, USA-miittut aamma USSR-miittut (Sovjetunion-iusimasumi). Aammattaaq periarfissineqarpoq Naalakkersuisut Oqaasiliortut suliassanik immikkut ittunik allanik sulianut eqqartorneqareersunut assingusunik suliakkersinnaagaat Oqaasiliortut ataanni inissisimasussanik.

Nalunaarutip aamma imarai oqaatsinik nutaanik akuersissuteqartarneq, aamma nalunaarutip imaraa akuersissuteqarsinnaanerup allanut tunniunnissaanik inerteqqu. Aammattaaq

nalunaarummi aalajangersarneqarpoq Oqaasiliortut ulluinnarni sulinerat ingerlanneqassasoq allattoqarfimmit ”Kultureqarnermut Atuartitaanermullu pisortaqarfik”-imi.

Nalunaarutip aammattaaq aalajangersarpaa Oqaasiliortut sulinerminnut atasumik aningaasatigut missingersuusiortassasut.

Aammattaaq nalunaarut aqqutigalugu piginnaatisissuteqarpoq Naalakkersuisut ataatsimiitalianik pilersitsisinhaasut suliat aalajangersimasut naammassiniarlugit, ataatsimiitaliat taama ittut aningaasalersornerannik aalajangersaaneq aamma Naalakkersuisut pisussaaffigigaat Oqaasiliortut siunnersuuteqareerneratigut sulineranni malittarisassanik aalajangersaanissaq.

Naggataatigut nalunaarutip imaraa Oqaasiliortut suliatic pillugit ukiumoortumik Naalakkersuisunut nalunaarusiortassasut, nalunaarutillu ilagissagaat saaffiginnissutinut akissusiat namminerlu saqqummiussukkanik ilusiliinerit.

Aammattaaq taaneqarsinnaavoq Landsrådit ileqqoreqqusaat 14. maj 1973-imeersoq allattaatsimut nutaamut tunngasoq. Landsrådit ileqqoreqqusaatigut kalaallisut allattaatsimik allannguineqarpoq taamani atuuttumit Samuel Kleinschmidtimit ilusilikkamik allattaatsimiit nipit isummamik nassataqartut (fonemer) tunngavigalugit allattaatsimut.

Tamakkiisumik takussutissiiniarluni naatsumik taaneqassaaq Peqqussut nr. 549, 21. august 1986-imeersoq inuit aqqi pillugit inatsimmik nr. 193-imik, 29. april 1981-imeersumik atuutilersitsisoq. § 10. imm. 4-mi aalajangersarneqarpoq Namminersornerullutik Oqartussat sulianik ilisimannittunik ataatsimiitaliamik pilersitsissasut aalajangersaasartumik aqqit kalaallisumit pilerfeqartut siuliaqtitut ateritinneqartussat siuliaqtaasinnaanngitsuussanngitsut imaluunniit aterinnittussamut ajoqutaasinnaasussaanngitsut. Ataatsimiitaliaq taanna maannamut taaguuteqarpoq ”Inuit Aqqinik Akuersisartut.” Inuit aqqinik akuersisarnermik suliassaq suliassatut inatsit malillugu suliassanut assingusutut Oqaasiliortunut inissinneqassasoq Naalakkersuisunit aalajangerneqarpoq.

b) Siunnersuut

Siunnersummi malittarisassat maannamut atuuttut tunngavigineqarput. Tamatumunnga tunngatillugu malittarisassat maannamut Oqaasiliortut pillugit Inatsisartut inatsisaannit nalunaarummillu aqunneqartut ataatsimoortillugit aaqqissorneqarput.

Siunnersuut ima ilusilersugaavoq siulliullugu aalajangersarneqarluni inatsisip attuuffissaanik malittarisassat aalajangersarneqartut, taassuma ataani Oqaasiliortunik pilersitsinissamik nalunaarsuineq aamma Oqaasiliortut aaqqissuussaanikkut inisisimanerat, Oqaasiliortullu pisinnaatitaaffiini suliassat allanut suliassiissutigineqartassanngitsut.

Oqaasiliortut pilersitaaneranni siunertatut aalajangersarneqarpoq Oqaasiliortut pilersinneqartut kalaallit oqaasiisa ataavartinnissaat, siuarsarnissaat patajaallisarnissaallu siunertalarugit, oqaatsit kulturimik ataavartitsisutut attaveqaqtigiiqasutullu atuuffiisigut.

Tamassuma kingorna nalunaarneqarput Oqaasiliortut suliassaattut malittarisassat. Taakku ilagaat maannamutulli Oqaasiliortut suliassaannik nalunaarineq, Naalakkersuisut suliassanik allanik tunniussisinnaanermik piginnaatitaanerat aamma Oqaasiliortut suliassanik naammassinninniarluni ataatsimiitalianik piffissami killilimmi sulisussanik, suleqatigiinnik imaluunniit suliaqaqtigiiinnik pilersitsisinnaanermik piginnaaneq. Malittarisassanit maannamut atuuttunit suliassat nalunaarnerini annertusilerneqarpoq erseqqissaaneqarlunilu.

Oqaasiliortut piginnaaniligaanerini immikkut pingaarutilittut nutaatut peerneqarput kalaallit oqaasiini oqaatsit oqariartaatsillu nutaat, naalisakkat ilanngullugit, akuerineqartarnissaat. Peqatigitillugu aalajangersarneqarpoq Oqaasiliortut pisortatigoortumik oqaatsinut eqquasanut taartitut kalaallisut taaguusersuutissat (taarsiullugu oqaasiliat) akuerisassagaat, aammalu ilagitillugit suliaqarfinni aalajangersimasuni taaguutit oqariaatsillu.

Oqaasersiat taarserlugit oqaasiliorneq pisinnaavoq suleqatigiissitaliaagallartumit imaluunniit ataatsimiitaliamit ikiorserneqarluni, siunnersuummi § 2, imm. 4 naapertorlugu pilersinneqarsinnaasumit, periarfissaallunilu immikkut ilisimasalinnik suliami peqataatitsisinnaaneq.

Suliassaqarfinni aalajangersimasuni taaguusersuutinik akuersisarneq pisassaaq Oqaasiliortut pilersitaannit suleqatigiissitamit immikkut ilisimasalinnik ilaasortaqtumit inassuteqaatit naapertorlugit. Allannguut tunngavilerneqarpoq naleqquttuujunnaarmat oqaatsit nutaat akuersissutigineqartarnissaat. Oqaatsit ineriartorput ingerlaavartumilli oqaatsinik nutaanik pilersoqartarpoq akuttunngitsunik atorneqartartunik, taamaasillutillu oqaatsinut ilaalersartunik. Taamaattumik pissusissamisoorpoq inatsisiliornikkut Oqaasiliortut piginnaanerat sammissallugu qularnaarniarlugu Oqaasiliortut kalaallit oqaasiisa ineriartornerat malittarissagaat, tassunga ilagitillugu nangittumik kalaallit oqaasiini oqaatsit oqaariartaatsillu aamma oqaasersiat katarsorneqartut nalunaarsorneqartullu.

Kalaallit oqaasi ii nukittorsarniarlugit nalilerneqarpoq pingartausoq allamiut oqaasiisa kalaallisut taartissaannik pilersitsisarnerup qularnaerneqarnissaa, taamaaliornikkut oqaatsit nutaat kalaallit oqaasiisut isigineqartassammata, taamalu peqataallutik oqaatsitta annertusiartornissaannut ineriartornissaannullu.

Aammattaaq pingarpaq qularnaassallugu taaguusersuutit sulianik ilisimannittut innersuussutaat aallaavigalugit akuerisassanngortussatut saqqummiuttarnissaat. Taaguusersuuterpiaat eqqarsaatigalugit pingarpaq assigiissitaartunik atortuulersitaasunillu taaguusersuuteqarnissaa, taakkulu aalajangersarneqartassasut sulianik ilisimannittut innersuussutit saqqummiussereernerisigut. Tassunga tunngatillugu taasariaqartuuvoq

Oqaasiliortut siornatigulli taaguusersuinermik suliaqareermata. Oqaasiliortut taamaasillutik saqqummersissimavaat peqqinnissamut taaguusersuutit, tusagassiuinermi taaguusersuutit, qarasaasialerinerimi taaguusersuutit, avatangiisilerinerimi taaguusersuutit, suliaqarfinni taaguutit aamma pinerluttulerinermik, eqqartuussisarnermillu inatsisini, aningaaserivinni timimullu taaguutit ilaannik taaguusersuutit.

Nutaatuttaaq inatsimmi erseqqissumik aalajangersarneqarpoq Oqaasiliortut pisortatigoortumik kalaallisut allattaaseq aalajangersassagaat saqqummiullugulu eqqortumik allattarnissaq pillugu oqaasersiutikkut/ordbogikkut Oqaasiliortunit aaqqissukkatut. Tassunga tunngatillugu aamma aalajangersarneqarpoq pisortatigoortumik kalaallisut allattaaseq atuuttoq qanoq paasisassaanersoq, tassa eqqortumik allannissamut, killilersuinissamut naalisaatinillu aalajangersaallunilu atuinermi malittarisassat, oqaatsini kalaallit oqaasiinik allannermi. Allattaatsimi tassa ilaatigut pineqarput naalisakkanik aalajangersaaneq atuinerlu, akuersisarnermik piginnaaniliinermi maannamut atuuttumit siunnersuummi ingerlaqqitsitatut Oqaasiliortut allattaatsimik aalajangersasinnaanermik pisussaafileganeratigut. Oqaasiliortut naalisakkat eqqarsaatigalugit saqqummersereerpaat kalaallisut naalisakkat nalunaarsuutaat Oqaasiliortunit akuerisatut.

Taakkua saniatigut siunnersuutip allattaatsimut tunngatillugu aalajangersarpaa, Oqaasiliortut allattaatsimik aalajangersaanermanni aalajangersassagaat tunngavigisat pingarnerit allattaatsimi aqtsisuusussat. Tamanna pingartuutut nalilerneqarpoq qularnaassagaanni Oqaasiliortut, pisortat inuillu nalunngissagaat malitassiat suut allattaatsimik aalajangersaanermi aqtsisuunersut.

Aammattaaq aalajangersarneqarpoq Oqaasiliortut allattaatsimut tunngavissanik pingarernik aalajangersaanermanni aalajangersassagaat nunat aqqisa allattarnerini tunngavissat suunissaat, tamannalu pissasoq Nunat Aqqinik Aalajangiisartut isumasioqatigereerlugit. Tamanna tunngaveqarpoq nunat aqqinik atortussangortitsinermi kissaatigineqaratarsinnaasarmat ateritinniagaq allattaatsip tunngaviinik tamanut atuuttunik uniuisoq. Tamatumunnga tunngatillugu oqaatigineqassaaq Naalakkersuisut siunnersummik matuminnga saqqummiussinerminnut atasumik saqqummiussimammasuk Nunat Aqqinik Aalajangiisartut pilligit Inatsisartut inatsisaat. Tassunga tunngatillugu aalajangersarneqarpoq Nunat Aqqinik Aalajangiisartut nunap aqqinik aalajangiilernerminni qulakkiissagaat atsiunneqartup kalaallit ataatsimut allattaasaanut naapertuunnersoq, aammalu nunat aqqinut tunngatillugu periusigineqartartunut pingarernut naleqquttuunersoq. Siunnersuummi aalajangersarneqarpoq nunat aqqinik aalajangiisartut isumaqarpata nunap atissaatut siunnersuut pissutsit immikkut ittut malillugit nunap aqqatut atortussangortinnejartussaq allattaatsip tunngaviinik tamanut atuuttunik uniuusuusoq, nunat aqqinik aalajangiisartut tamanna Oqaasiliortunut akuersissutiginninnissamik isummerfigisassatut saqqummiutissagaat. Aamma siunnersuutini taakkunani marlunni aalajangiisartut taakku pisussaatinneqarput suleqatigiittarnissaminnik.

Aammattaaq siunnersuummi nutaatut aalajangersarneqarpoq Oqaasiliortut allattaatsimik allannguinermi namminneq allannguisinnaasut naleqqussaasinnaasullu tunngavigisanik uniuisuunngitsunik, aamma tunngavinnik uniuisumik aalajangiinerit pisinnaasut Naalakkersuisut tamatuminnga oqaaseqarfinginnereernerisigut. Ilusiliinerup tamatuma aalajangersarpaa piginnaatitsineq pisuni tamani Oqaasiliortuniimmat, kissaatiginartorli tunngavinnik allannguinerit pitinnagut Naalakkersuisut oqaaseqarfinginnissinnaanissaat.

Kiisalu nutaatut aalajangersarneqarpoq pisortatigoortumik kalaallisut allattaaseq, taarsiullugu oqaasiliat aamma taaguutit aalajangersimasut suliassaqarfinni aalajangersimasuni atorneqartartut Oqaasiliortunit aalajangersarneqartartut, pisussaaffiusasut atussallugit pisortat ingerlatsiviini il.il. tamani. Tamanna ilanngunneqarpoq qularnaarumallugu allaatsip malittarisaasa malinneqartuaannarnissaat, kiisalu taarsiullugu oqaasiliat nutaat kiisalu taagutissat aalajangersakkat sapinngisamik inuiaqatigiinni susassaqtuni assigiinngitsuni atorneqartarnissaat, tamannalu pisortat ingerlatsineranni malinneqassasoq, aalajangersakkami eqqaaneqartut allat ilanngullugit.

Aammattaaq nutaatut siunnersuummi aalajangersarneqarpoq inuit aqqini siuliaqutit kalaallisuumit pilerfillit Oqaasiliortut akuersissutigisassagaat, tamakku pillugit inunnik atseruisarnermi inatsimmi malittareqqusat naapertorlugit. Tamanna pivoq inatsisiliornikkut aalajangersarneqassamat piginnaatitsissut kikkut ingerlanneraat. Oqaasiliortut nalilerneqarmata suliamik tamatuminnga ingerlatsissallutik tunngavissarinnerpaajusut, siunnersuutigineqarpoq piginnaaniliissut Oqaasiliortunut tussasoq. Aamma tamanna periuserineqartunik katersuineruvoq Naalakkersuisut aqtsinermut aalajangersagaannik.

Oqaasiliortut suliassaannut malittarisassat kingorna malinnaapput Oqaasiortut katitigaaneri aamma aningaasarsriaqartitaaneri.

Tamatumunnga atatillugu nutaajuvoq ilaasortat Naalakkersuisunit toqqarneqartarnerat, siunnersuummi pineqartut ingerlatsiviit aamma kattuffiit / peqatigiiffiit inassuteqaateqareernerisigut, aalajangersarneqarlunilu Oqaasiliortut ataatsimut sinniisuuffigissagaat oqaatsitigut ilisimasat, inuiaqatigiinni ilisimasat aamma kulturikkut ilisimasat, Oqaasiliortunilu ilaasortat aalajangersimasumik Kalaallit Nunaanni najugaqartuussasut. Ilanngullugulu aalajangersarneqarpoq ilaasortat ataasiakkaat tamarmik immikkut sammisami arlalinniluunniit piginnaaneqartuussasut, Oqaasiliortutut ataatsimut sinniisuuffigisaminnik, minnerpaamillu ilaasortaq ataaseq piginnaaneqartuussasoq oqaluttaasarnermik aamma nutserinermik ingerlatsinermiit.

Ilanngullugulu nutaajuvoq Naalakkersuisut piffissami toqqagaaffiusumi ilaasortamik peersitsisinnaalernerat, ilaasortaq assersuutigalugu malunnaatilimmik ingerlatani peqataanngippat, imaluunniit allatut suliassani peqataanissamut piukkunnaateqanngippat.

Taava tulliupput Oqaasiliortut pillugit aningaasalersuineq, malittarisassanik tamatumunnga tunngasunik ingerlatitseqqinnerusut.

Tulliullugit pineqarput Oqaasiliortut sulinerannut malittarisassat. Tamatumani erseqqissaatigineqarpoq Oqaasiliortut ukiumoortumik sulinerminnik nalunaarutaani suut sammineqartassanersut. Ilanggullugu nutaartatut aalajangersarneqarput Oqaasiliortut ataatsimiittarnerisa qanoq akuliksiginissaat, ataatsimiinnerit tamanut ammasuussanngitsut, kisianni ullormut oqaluuserisassat ataatsimiinnermilu nalunaarutit tamanut saqqummiunneqartassasut. Tamatumunnga tunngatillugu periarfissaqartitsineqarpoq ullormut oqaluuserisat ataatsimiinnermilu nalunaarutit ilaasa saqqummiunneqartannginnissaat, pissutissat immikkut ittut taama iliornissat pisariaqartikkaangassuk. Nutaatut aamma malittarisassiorneqarpoq Oqaasiliortut suleriaasiannut allattorsimaffik sunik imaqassanersoq.

Nutaatut aalajangersarneqarput Oqaasiliortut allattoqarfiaita suliassaqarfifit suut suliarissagai, aamma aalajangersarneqarpoq allattoqarfik Oqaasiliortunut ilisimatusaatnik tunngavilikkamik sullisisassasoq. Tamatuma saniatigut nutaatut aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisut aalajangersinnaagaat allattoqarfik Naalakkersuisut ingerlatsiviisa arlaanni inissisimasinnaasoq.

Tulliupput misiliilluni ingerlatsisarnernut malittarisassat, nutaartatut ilangunneqartut. Tassani aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisut akuersissuteqarsinnaasut misiliinernik ingerlatsinissanut Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkat iluanni.

Kiisalu atortuulersitsineq, ikaarsaariarneq aamma atorunnaarsitsinernut aalajangersakkat nalunaarsorneqarput, taamalu Inatsisartut inatsisaat atuuttoq aamma Kalaallit Nunaanni Oqaasiliortut pillugit peqqussut kiisalu Landsråd-it malittarisassiaat kalaallisut allattaatsip allanngortinnejnarnera pillugu atorunnaarsinneqarput, ilutigisaanillu Inatsisartut inatsisaat atortuulersinneqarluni. Allattaatsimut malittarisassat atuuttut Landsråd-ip malittarisassiaa 14. maj 1973-imeersoq allattaatsip allanngortinnejnarnera pillugu atuuttuuvoq, Oqaasiliortut allanngortinniarlugu aalajangernissaasa tungaannut.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunissai

Siunnersuutip pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu malunnartumik sunniuteqarnissaa ilimagineqanngilaq.

Malittarisassanut atuuttunut tunngatillugu allannguinernut ilaapput pissutsit allaffissornikinnerunermik kinguneqartussat, aammali suliassat sulisussanik amerlanernik pisariaqartitsilersussat.

Oqaasiliortut kalaallit oqaasiinik nutaanik, oqaatsit naanerinik oqariartaatsinillu akuersissuteqartarunnaarpata tamanna Oqaasiliortunut immini, pingaartumillu Oqaasiliortut allattoqarfiaannut oqiliallaataasussaavoq. Paarlattuanik oqaasersiat kalaallisut taartissaanik

sulianut tunngatillugu aamma suliani oqaatsit atorneqartartut taaguutissaanik immikkut ilisimasalinnit inassuteqartoqarnera aallaavigalugu suliat
aningaasartuutaanerussutaasinnaapput. Tassungali atatillugu erseqqissarneqassaaq sulianut tunngatillugu oqaatsinut atorneqartunut ullutsinni akuersisartoqareermat, suliaqarfilla ataasiakkaat iluini oqaatsinut allattuiffit suliarinissaannut aningaasartuuteqartoqarumaarmat.

Kalaallit atiinik siuliaqutaasunik akuersissuteqartarnissamut Oqaasiliortut pisussaaffeqarnerannik inatsimmi ilanngussisoqarnera allaffissornikkut suliaqarnerulernissamik, taakkualu aqqutigalugit aningaasartuuteqarnerunermik kinguneqassanngilaq, tassami suliassaq tamanna Oqaasiliortunit isumagineqareermat.

Oqaasiliortut pisortatigoortumik kalaallisut allattaatsip aalajangersaanerisa erseqqissaatigineqarnera aningaasartuuteqarnerunermik aamma kinguneqarnavianngilaq, taamatummi pisussaaffeqarneq inatsimmit atuuttumit aamma paasineqarsinnaammat, Oqaasiliortuniillu tamanna aamma isumagineqartarmat. Allataatsimut tunngatillugu Oqaasiliortut pingaarnertut tunngaviusussanik aalajangersaasartussaareermata, tamanna allaffissornerunermik aamma kinguneqarnavianngilaq, tamannami Oqaasiliortunit isumagineqareermat.

Oqaasiliortut allattaaseq pillugu ordbogimik aaqqissuisarnerat saqqummersitsinerallu suliaanngilaq nutaaq, suliaanani lu aningaasartuuteqarnerunermik kinguneqartussaq.

Inatsimmi aalajangersarneqarpat allattaaseq pisussaaffiussasoq pisortat ingerlatsiviini il.il., tamanna aningaasartuuteqarnerunermik kinguneqassanngilaq, allattaaseq atorneqartoq malinneqareermat. Pisortat allamiut oqaasiisa kalaallisut taartissaannik atuinerat aamma sulianut tunngatillugu oqariaatsinik atuinerat aamma aningaasartuuteqarnerussutaassasut naatsorsuutigineqanngilaq, oqaatsimik aalajangersimasumik atuineq, oqaatsimilli allamik atuinani aningaasaqarnermut sunniuteqanngimmata.

Oqaasiliortunut ilaasortat akissarsiaqartitaanerannut, Oqaasiliortullu ataatsimiinnerisa ingerlattarnerannut tunngatillugu allannguisoqarnissaanut, aningaasartuuteqarnerulernermik kinguneqarnavianngilaq.

Naatsorsuusiortoqarnissaanut kukkunersiuisoqarnissaanullu piumasarineqartut malinneqareerput, taamaammallu tamanna aningaasartuuteqarnerulernermik kinguneqarnavianngilaq.

Oqaasiliortut ukiumoortumik nalunaarusiortarnissaat pillugu imarisassaanut piumasaqaatit itisilerneqarput. Taamaattorli maleruagassat naapertorlugit nalunaarusiarineqartarsimasut imarisaaanut sanilliullugit annertuumik allannguiteqartoqanngilaq. Nalunaarusiortalernikkut allaffissorluni sulinerulernissaq naatsorsuutigineqanngilaq aningaasartuuteqarnerulernissarlu naatsorsuutigineqarani.

Allattoqarfiup sulinera pillugu siunnersummi aalajangersarneqartut suleriaatsimut aamma naapertuupput, taamaammallu allaffissornerunermik, tamatumalu kinguneranik aningaasartuuteqarnerunermik kinguneqassangitsutut nalilerneqarput.

4. Inuussutissarsiortunut Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat

Siunnersuut inuussutissarsiortunut aningaasatigut allaffissornikkulluunniit kinguneqassanngilaq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuttaasullu peqqissusaannut kingunissat

Siunnersuut avatangiisinut, pinngortitamut imaluunniit inuttasut peqqissusaannut kinguneqassanngilaq.

6. Innuttaasunut kingunissai

Siunnersuut isumaqarpoq kalaallit oqaasii Oqaasiliortunit akuerineqaqqaartussajunnaarneri, oqaatsinik atuinermi oqaatsit eqqortut ilaattut isigineqarsinnaassagunik. Aalajangerneqarpoq Oqaasiliortut siunissami oqaatsitta ineriarnerat malinnaaffigiinnassagaat, taamalu oqaatsinik atuineq aamma oqaatsit isumaat killilersugaanngitsumik ineriarcessut, inuaqatigiinni ineriarnermut naapertuuttumik atasumillu.

Tamatumunngali ilanngunneqanngitsoq tassaavoq siunnersummi aalajangersakkat Oqaasiliortut taarsiullugu oqaatsinik pilersitsisassasut, aammalu suliani aalajangersimasuni taaguutit Oqaasiliortunit akuerineqartartussaaneri. Tamanna peqataassaaq kalaallit oqaasiisa ineriarnerannut annertusiartornerannullu, qularnaareqataassallunilu immikkut suliani oqaatsit, imaluunniit fagini assigiinngitsuni oqaatsit nunami tamarmi assigiimmik atugaaleriartornissaannut, taamalu nalornisoqartarnerata imaluunniit paatsoortoqartarnerata suliassaqarfinni assigiinngitsuni annikinnerulernissaanut.

Kiisalu aamma oqaasersiat taartissaannik atuisarneq aamma suliani taaguutinik atuisarneq, kiisalu allattaatsimi malittarisassat pisortat ingerlatsiviinut pituttuisulissapput. Siunnersuullu taamaasilluni qularnaareqataassaaq assigiaartumik oqaatsinik atuinermut allattaatsimullu, taamalu pisortat innuttaasunut saaffiginnitarneranni ersarissaaqataassalluni.

7. Pingaarutilittut kinguneqarsinnaasut

Siunnersuut pingaarutilinnut allanut kinguneqartitsinngilaq.

8. Oqartussanik kattuffinnillu il.il. tusarniaaneq

Siunnersuut tusarniaassutigineqarpoq piffissami 19. maj 2016-imiit 24. juni 2016-imut aamma tulliani 14. december 2016-imiit 20. januar 2017, tusarniaavigineqartuni ukunani:

Siulittaasup Naalakkersuisoqarfia, Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqaatinillu Naalakkersuisoqarfik, Aningasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik, Aatsitassanut

Naalakkersuisoqarfik, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik, Inuussutissarsiornermut, Sulisoqarnermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik, Ilaqtariinnermut, Naligiisitaanermut, Isumaginninnermullu Naalakkersuisoqarfik, Peqqinnissamut Naalakkersuisoqarfik, Pinngortitamut, Avatangiisunut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfik, Nunanut Allanut Naalakkersuisoqarfik, Kommune Kujalleq, Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunia, Qaasuitsup Kommunia, Kommunit Kattuffiat (KANUKOKA), Nunaqarfiit Peqatigiiffiat (KANUNUPE), Oqaasiliortut aamma Nunat Aqqnik Aalajangiisartut Oqaasileriffik aqqutigalugu, Kalaallit Atuakkiortut, Ilisimatusarfik, Eqqumiitsuliornikkut Pinngorartitsisut Ingerlatsisillu (EPI), Erinarsoqatigiit Kattuffiat (KNEK), film. gl, Eqqumiitsuliortut Kattuffiat, Nipilersortartut Kattuffiat, Qeqqani erinarsoqatigiit, Nunatta Atuagaateqarfia, Nunatta Katersugaasivissua Allagaateqarfialu, Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiitaliaq, Nunatsinni Katersugaasiviit Kattuffiat (NUKAKA), NAPA, Katuaq, Taseralik, Sermermiut, Nunatta Isiginnaartitsisarfia, Utoqqaat Kattuffiat, Inuit Circumpolar Council (ICC), Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK), Misissueqqaarnerit, KNR, Kalaallit Nunaanni Tusagassiutit Kattuffiat, najukkani Radioqarfiit TV-eqarfiillu Kattuffiat, Sermitsiaq AG, Knud Rasmussenip Højskolia, Avannaani Ilinniarneruntuunngorniarfik, Qeqqani Ilinniarneruntuunngorniarfik, Kalaallit Nunaanni Teknikimik Ilinniarfik (KTI), Campus Kujalleq, Inuussutissalerinermut Ilinniarfik (INUILI), Imarsiornermut Ilinniarfik (Søfartsskolen), Niuernermik Ilinniarfik – Nuuk, Perorsaanermik Ilinniarfik, Savaatilinngorniat Atuarfiat, Eqqumiitsuliormerk Ilinniarfik, Sorlak, Avalak, Ili Ili, Meeqpat Pisinnaatitaaffiinik Sullissivik (MIO), IPIS, Inuit Pisinnaatitaaffi pillugit Kalaallit Nunaata siunnersuisoqatigiivi aamma Inuit Pisinnaatitaaffi pillugit Instituti.

Tusarniaaviusumi siullermi tusarniaanermut akissutinik ukunannga tigusaqartoqarpoq:
Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik, Pinngortitamut, Avatangiisunut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Kalaallit Nunaanni Oqaasiliortut, Ilisimatusarfik, Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik aammalu Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik.

Tusarniaanermi akissutaasut taamaallaat ataasiakkaatigut siunnersuummi allannguinissamut pissutissaqartitsisimapput, erseqqissaatinik ilassutinillu oqaaseqaatinut. Siunnersuummi § 2, imm. 3-mi allannguisoqarpoq, oqaaseq ”akuersivoq” allanngortinneqarmat ”inassuteqartarnermik” taarserlugu, erseqqissarneqarlunilu akuersisartutut oqartussaassuseq Oqaasiliortuniittooq. Kiisalu siunnersuummi § 6, imm. 2-mi siunnersuummut ilassutigineqarpoq Oqaasiliortut ilaasortaat minnerpaamik ataaseq oqalutsitut nutserisutullu sulinermit piginnaaneqartuussasoq.

Aappassaanik tusarniaanermi akissuteqaatinik ukunannga tigusaqartoqarpoq:

Nunanut Allanut Pisortaqarfik, Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfik, Ilaqtariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisoqarfik, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Oqaasiliortut aamma ICC.

Tusarniaanermit akissutit siunnersummut oqaaseqaatini allannguinissamut pissutissaqartitsisimannngillat.

Aappassaanik tusarniaanerup kingorna § 4, imm. 1-imut oqaaseqaatini erseqqissaammik ikkussisoqarpoq, allattaatsimi ileqqunik pingaarnernik aalajanersaaneq aamma inuit aqqinik allannissamut ileqqussanik aalajangersaanernik ilaqarsinnaasut.

Nr.	Tusarniaavagine-qartoq	Oqaaseqaatit	Oqaaseqaammut isum-mersuutit
Tusarniaaneq siulleq:			
1	Inuussutissarsior-nermut Suliffeqar-nermut Niuerner-mullu Naalak-kersuisoqarfik	Siunnersummut oqaaseqaateqanngilaq.	Siunnersummi allannguinissamut tunngavissiinngilaq.
2	Aalisarnermut, Piniarnermut Nu-nalerinermullu Naalakkersuisoqarfik	Siunnersummut oqaaseqaateqanngilaq.	Siunnersummi allannguinissamut tunngavissiinngilaq.
3	Pinngortitamut, Avatangiisinut Nu-kissiuuteqarner-mullu Naalak-kersuisoqarfik	Siunnersummut oqaaseqaateqanngilaq.	Siunnersummi allannguinissamut tunngavissiinngilaq.
4.1	Aningaasaqarner- mut Sulisoqarner-mullu Aqutsisoqarfik (ASA)	ASA-mi Nutserisut Allaffiata ilisimatitsissutigaa allaffiup nutsigassat oqalutsitullu suliassat Nam-minersorlutik Oqartussani allaffissornikkut inger-latsivinni suliassaatit isumagisaralugit, aammalu akisussaaffigalugu pisortani elektroniskiusumik nutserinermi atortorissaarutip TMS-ip Kalaallit Nunaanni pisortani atortuilersikkiaartorneqarnera.	Siunnersummi allannguinissamut tunngavissiinngilaq. Oqaaseqaat isiginianeqassaaq tigussaasumik siunnersuutitut, ASA-mit saqqummiun-neqarnikuusutut, uani ataani oqaaseqarfingeqartoq.

	<p>Pitsaassuseq naammassisqaarsinnaassuserlu qu-larnaarumallugit TMS-imut pisariaqarpoq taaguu-sersuutinut qarasaasiامي toqqorsiviup ineriertortin-neqarnissaa Oqaasilerifiup akisussaaffigisaa.</p> <p>2013-imiit taaguusersuutit 25-it taaguusersuutinut databasemut ilineqarsimapput. TMS aamma taaguusersuutinut qarasaasiامي toqqorsivik suliniutaapput imminnut atasumik ingerlasussat.</p> <p>Taaguusersuutinut database qularnaarissaq pitsassutsimik assigiissaarinermillu kalaallit oqaasiini, tamatumalu saniatigut nutsigassanik suliaqartarnerni naammassisqaarsin-naane-rulernissamut aqqu-tissiuussisuussalluni. Pissutaasut ilaat ullumikkut taaguusersuutinut nalunaarsuiffimmi databasemi oqaatsit amerlanerunnginerannut pissutaasut ilagaat maanna Oqaasiliortut katitsigaanerat aallutallu digitaliusumik ineriertortitsinermik taper-sersuisuunnginnerat, suliassaqaarfimmi periarfisiaasumik.</p> <p>ASA-p suliassaqaarfimmi tassani pitsaasunik allanguisoqarnissaa qilanaaraa, inatsit nutaaq aqqugalugu, pingasunillu siunersuuteqarluni, pingaar-</p>	
--	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--

		nertut siunnerfeqartunik qularnaarinissamik Oqaasiliortut sulinerisa tapersussagaat kalaallit oqaasiisa pisortat ingerlat-sineranni atorneqarnerat.	
4.2	Aningasaqarner-mut Sulisoqarner-mullu Aqutsisoqarfik (ASA)	<p>ASA siunnersuuteqarpoq pisortani nutserisut sinnisuannik Oqaasiliortuni peqataasoqassasoq.</p> <p>Taamaaliornikkut qu-larnaarneqassammat Oqaasiliortut sulinerini oqalutsit aamma nutserisut ajornartorsiutit aqquasaartagaat isiginiarneqarsinnaasut, taamalu suliat aallaaveqarlutik ingerlatsinermittigussaasumillu atorneqarsinnaallutik.</p> <p>Pingaaruteqarpoq siumut sammisumik suliani oqaatsinut tunngatillugu professionaliusumik atuin-neq tunngaviussasoq, taamalu ilinniagartuut akornanni oqallinnerin-naanani. Tamatumma sanitugt qularnaarneqassaaq Oqaasiliortut sulinerat digitaliusumik inger-latsinermik aallaaveqarnisiaa.</p> <p>Siunnersuutigineqarpoq siunnersummi § 6 ilaneqassasoq nr. 3-mik, aalajangi-sumik Naalakkersuisuni aamma Inatsisartuni nutse-risut ataatsimoorluttik ilaa-sortassamik ataatsimik toq-qaasassasut.</p>	<p>Oqaaseqaat kinguneqarpoq siunnersummi § 6, imm. 2-p allanngortinneqarneranik, (maanna § 6, imm. 5).</p> <p>Nutserisut allaffii aaqqissuussaanikkut Naa-lakkersuisoqarfuit aki-sussaasut Inatsisartullu Allatoqarfianni inissi-simasuummata, pissusissamisoortinneqanngilaq taakkua ataatsimut inas-suteqartarnermik tunissallugit.</p> <p>Siunnersummi qitiusutut isigineqarmat Oqaasiliortut oqalutsit nutserisullu pigin-naasaannik ilisimasaqarnisaat, siunnersummi § 6, imm. 2-mi oqaaseqatigiinnik nutaanik ikkussisoqarpoq, (maanna § 6, imm. 5). Tas-sani aalajangerneqarpoq minnerpaamik ilaasortaq ataaseq piginnaaneqassasoq oqalutsit nutserisullu sullaanni. Taamaasilluni periar-fissaalerpoq toqqaasoqarsin-naanera ataatsimik arlalinniluunniit taamatut piginnaanilnik, Ilisimatusarfimmuit inassuteqartoqarneratigut imaluunniit Kalaallit Atuakiortuniit, imaluunniit Naalakkersuisut namminneq toqqaanerisigut inassute-</p>

			qartitseqqaaratik. Naalakersuisut tamatumunnga atatillugu nutserisoqarfinit eq-qaaneqartunit toqgarneqarsinnaasutut siunnersuuteqartitsisinnaapput. (Maanna siunnersummi ilaavoq § 6 imm. 5 imaattumik o-qasertalik: Minnerpaamik ilaasortaq ataaseq oqaluttaanermi aamma nutserisunnermi sulianik piginnaaneqartuussaaq.)
4.3	Aningaasaqarner-mut Sulisoqarner-mullu Aqutsisoqarfik (ASA)	<p>ASA-p nalunaarpaa ullummikkut Oqaasiliortut akuersisartuusut taaguu-sersuutinut, taamaattut atorneqarsinnaalinnginerini. Nutserisut allaffi-anni sulinermi ingerlalluarnermilu assut apeqqutaapput, taaguutit pineqartut akuerine-qartarneri, sukkasuumillu tamatuma pisarnissaa. Ine-riartornermut suliassaqarfimilu tulleriaarinermut naapertuutinngilaq Oqaasiliortut ukiumut marloriaannarlutik naapittarneri.</p> <p>ASA-p taamaattumik siunnersuutigaa Oqaasiliortut minnerpaamik qaammatit pingasukkaarlugit naapittassasut. Tamatumunngalu taarsiullugu periarfissa-sinnaavoq Oqaasileriffiup suliassat annertunerusut tigummissagai, oqaatsinik akuersissuteqartarnerni, oqaatsillu ataatsimut tunngaviusunik aallaaveqartumik naliliivigineqartus-</p>	<p>Siunnersummi allanguinissamut pissutisaqartitsinngilaq.</p> <p>Siunnersuut tunngave-qartutut isikkoqarpoq Oqaasiliortut suli oqaatsinik nutaanik, oqaatsip sannaanik oqariartaatsinillu akuersitaruunissaannik. Taamaatto-qanngilaq, Oqaasiliortut siunnersuut tunngavigalugu periarfissaqassammata al-lamiut oqaasiinut taartaasusanik pilersitsisarnissamik, tamatumalu saniatigut taamaallaat immikkut sulias-saqarfinni taaguusersuutinik akuersisassallutik.</p> <p>Taamaattumik pissutissaqar-tinneqanngilaq piumasaris-sallugu Oqaasiliortut qaammatit pingasukkaamik kater-suuttarnissaat. Siunnersummi § 14-imi aala-jangersagaavoq Oqaasiliortut minnerpaamik ukiumut marloriarlutik ataatsi-miittarnissaat. Tamatumalu akornusinngilaa amerlane-</p>

		sat kisimik Oqaasiliortunut saqqummiunneqartassasut.	rusunik ataatsimiittooqartarsinnaanera, pisariaqartitsisoqarpat. Naatsorsutaavoq Oqaasiliortut ataatsimiittarnitik pisariaqartitsinertik naapertorlugu aaqqissuuttassagaat.
4.4	Aningaasaqarner-mut Sulisoqarner-mullu Aqutsisoqarfik (ASA)	<p>ASA-p qilanaaraa su-leqatigiissitanik immikkut ilisimasalinnik pilersitsisoqartalernissa suliani taaguutinik akuersisartusanik. Tamatuma sulias-saqarfimmi tassani siuari-artortoqarsinnaanera aqqutissiuutissavaa.</p> <p>ASA-p siunnersuutigaa ilisimasat maanna pio-reersut ilanngullugu atorneqartassasoq, Naalakkersuisoqarfiit suliami susassaqartut pisortallu nutserisoqarfiisa peqataatinneqarnerisigut siunissamut sammisumik suliani. ASA-p ilann-gullugu nalunaarpaa pingaaruteqartoq qular-naassallugit fagini immikkut taaguutinut piginnaasat pigineqartut, ineriartortineqartullu, kiisalu fagini taaguutit nalunaarsukkat taaguutinut databasemi ilanngunneqartarnissaat. Tamanna tapersersorneqarsinnaavoq pisortat nutserinermi oqaluttaanermilu allaffiisa Oqaa-siliortuni sinniisoqartinne-risigut.</p>	<p>Siunnersuummi allannguinismamat pissutissaqartitsinngilaq, kisiannili § 2, imm. 3-mut oqaaseqaatini allannguiner mik kinguneqarluni.</p> <p>Siunnersummut oqaaseqaatini § 2, imm. 3-mut ilassutigineqarpoq Oqaasiliortut suleqatigiissitanik immikkut ilisimasalinnik inuttalinnik pilersitsinerni tamatigut nali-lersortassagaat naleqquttuunersoq inunnik nutserinermik oqalutsitulluunniit suliani immikkut ilisimasaqartunik peqataatitsisarnissaq, imaluunniit allanik oqaatsinik pineqartunik atuinermi immikkut suliassaqarfimmi pineqartumi ilisimasaqartunik.</p>
5	Aningaasaqarner-	Naalakkersuisoqarfiup	Siunnersuummi allan-

	mut Naalakkersui-soqarfik	ASA-ip tusarniaanermi oqaaseqaataa ilalerpaa, annertunerusunillu siunnersummut oqaase-qatissaqarani.	nguinissamut tunnga-vissiinngilaq.
6.1	Kalaallit Nunaanni Oqaasiliortut	Oqaasiliortut nuannaa-rutigaat inatsisisstatut si-unnersummi ersarissu-mik nalunaarneqarmat kalaallit oqaasiisa ataa-vartinnissaat, siuarsar-nissaat aamma patajaal-lisarnissaat, siunertara-lugu ersarissarneqassasoq suliassaalersussat maanna-lu suliat qanoq suliari-neqartarnissaat.	Siunnersummi allanngui-nissamut tunngavissiin-ngilaq.
6.2	Kalaallit Nunaanni Oqaasiliortut	Oqaasiliortut ilalersin-naanngilaat kalaallisut aallaavilinnik siuliaqu-tinik akuersisarnerup Oqaasiliortunit sulias-saanissaa, suliassaq taanna annertuujummat suliasallu allat pingaaruteqartut kal-luarneqartussanngussam-mata. Oqaasileriffiup ilisima-titsissutigaa maanna a-vataaniit angingaasaler-suineq atorlugu suliat ukioq ataaseq ingerlat-seqqinneqarsinnaas-sammata allannguite-qanngitsumik, taavalu 2017-imiit naatsorsuuti-gisariaqassasoq kiffar-tuussineq taanna taamatut pitsaassuseqarunnaassa-soq. Ilanngullugu nalunaarne-	Siunnersummi allanngui-nissamut tunngavissiin-ngilaq. Soorlu siunnersummut o-qaaseqaatini nalunaarneqar-toq suliassamik matuminnga Inatsisartut inatsisaanni aa-lajangersaaneq pisoq siun-nerfigalugu inatsisiornikkut aalajangerniarlugu kia aki-sussaaffik tigummineraa. Ilanngullugu nalunaarneqar-poq Oqaasiliortut nalilerne-qartut pitsaanerpaanik tunngavissaqartutut suliassap taassuma tigumminissaanut, tamannalu aamma naliler-neqartoq pissutsinik atuut-tunik naqissusiinertut, Naalakkersuisunit allaffissornikkut aalajangersarneqareer-sunik. Oqaasiliortut katitsi-gaanermikkut ilaasortallu piginnaasaasigut isigineqar-put suliassamik taassumin-

	<p>qarpoq Oqaasiliortut inuit siuliaqutaannik akuer-sisarnermut killeqartunik ilisimasaqarmata ataatsi-miinnerit arlallit ingerlatta-riaqassasut, taamaattumillu-inatsisisssamut oqaaseqaati-ni allanneqartariaqartoq tamanna aningaasanik naleqassasoq.</p>	<p>nga tigumiarnissamut tullu-artutut.</p> <p>Ataatsimiinnerit amerlassu-sissaannut tunngatillugu tamma-na tunngavilersugaan-gitsutut Naalakkersuisut na-lilerpaat. Oqaasiliortut piffis-sami matuman i suliassaqr-titaapput Naalakkersuisut aalajangiinerinik tunngave-qartunik. Allaffissornikkut suliassat maannamutut Oqa-a-sileriffimmit isumagineqar-tassapput.</p> <p>Suliassap isumagineqarnis-saanut tunngatillugu naatsor-suutigineqarpoq taanna naammaginartumik suliari-neqarsinnaasoq, aningaasa-liissutaareersut iluanni.</p> <p>Soorlu siunnersummut o-qaaseqaatini nalunaarneqar-toq naatsorsuutigineqanngi-laq siunnersuut immikkut malunnaatilinnik aningaa-sartuutinik allaffissornikkul- lu nammatassanik pisortat kinguneqartussatut. Malittarisassanut atuuttuusunut sa-nilliullugu allannguutaasut allaffisornerup annikinne-rulerneranik suliassanillu nukinnik atuiffiunerusussa-nik kinguneqassaaq. Tassani innersunneqassapput itisile-rutaasunik aningaasaqarnik-ku allaffissornikkullu siun-nersuutip kingunerisassaasut pisortanut allaaserisat siun-nersummut oqaaseqaatini.</p>
--	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

6.3	Kalaallit Nunaanni Oqaasiliortut	<p>Malugeqquneqassaaq maannamut inuup siuli-aqtaanut tunngasumik aalajangiinerit Oqaasi-liortunut maalaarutigi-neqarsinnaasaraluartut, Oqaasiliortullu isuma-qatiginngilaat periarfissap taassuma atorunnaarnis-saa. Taamaattumillu Oqaasiliortut kissaatigaat ataatsimiititaliamik allequtaasumik pilersitsiso-qassasoq, inuit aqarinik suliaqartussanik.</p>	<p>Siunnersuummi allannguinissamut tunngavissiinngilaq.</p> <p>Oqaasiliortut siunnersuummi § 2, imm. 4 naapertorlugu suliassanut immikkut pisari-aqartitsiviusunut ataatsimii-titaliaagallartunik pilersitsi-sinnaapput, soleqatigiissita-liorsinnaallutik imaluunniit komite-nik pilersitsisinnaal-lutik Oqaasiliortuniit imaluunniit avataaneersunik ilaa-sortaqartunik, immikkut fagi-ni pisariaqartinneqartuni piginnaanilinnik. Tamatumali periarfissaatinngilaa sulias-saq taanna ataatsimiititalia-mut il.il. pineqartutut inissinneqarsinnaanera, piginnaatit-sineq suliassami ataatsimii-titaliamimmat, - Oqaasiliortuni – tassani piginnaasat pigineqartut tunngavigalugit.</p> <p>Aaqqissuussinerlu siunnerfiusoq tunngavigalugu ilutsimik pilersitsisoqarsinnaangilaq allequtaasumik ataatsimiititaliamik pilersitsiner-talimmik, taavalu tassani aalajangikkat Oqaasiliortunut naammagittaalliutigineqar-sinnaatillugit. Oqaasiliortulli suliami pineqartumi nalili-neq naapertorlu-gu, Naalak-kersuisunit inassuteqaa-teqartoqarpat, suliamik suli-areqqiisinnaapput.</p>
6.4	Kalaallit Nunaanni Oqaasiliortut	Oqaasiliortut kissaatigaat aqqit nunanit allanit aal-laaveqartut, kalaalin-ngorsagaasullu inatsimmi	Siunnersuummi allannguinissamut tunngavissiinngilaq.

		ilaassasut.	<p>Siunnersuummi § 2, imm. 1, nr. 3 (manna siunnersuummi § 2, imm. 1, nr. 4) aalajangersagaavoq danskit peqquussutaanni, suliassaqarfimmi suli tiguneqanngitsumiittoq (ilaqutariinnut tunngasumik inatsisit). Taamaattumik Kalaallit Nunaat nammineq aalajangersaasinnaanngilaq malittarisassanik atinut nunanit allanit aallaaveqartunut, kalaalinngorsagaasimasunu-llu.</p> <p>Siunnersummut oqaaseqaa-tini nalunaarneqartutut oqariaaseq ”siuliaqtit kalaallinit aallaavillit” paasineqassaaq aqqit pillugit inatsimmi tamatuma paasineqartarnera naapertorlugu.</p> <p>Ilisimatitsissutigineqassaaq Ilinniartitaanermut, Kultu-reqarnermut, Ilisimatusarner-mut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisup aamma danskit isumaginninnermut nunamullu namminermut minise-riaqarfiata, -Social- og Indenrigsministerium – akornanni suliamik aallartitsiso-qarmat inatsit Kalaallit Nu-naanni aqqit pillugit atuuttoq nutarterniarlugu.</p>
6.5	Kalaallit Nunaanni Oqaasiliortut	Oqaasiliortut erseqqis-saatigissavaat fagini taaguutit pillugit suliat Oqaasiliortunut nutaa-junngimmata. Suliaq tamanna ukiut arlallit suliffeqarfiit assigiin-ngitsut suleqatigalugit	<p>Siunnersuummi allan-nguinissamut tunnga-vissiinngilaq.</p> <p>Siunnersummut oqaaseqaa-tini aamma nalunaarsorne-qarpoq ullumikkut fagini assigiinngitsuni taaguutinik</p>

		avataaniillu aningaasalersukkamik ingerlan-neqarsimavoq, soorlu aamma tamanna Oqaasiliortut ukiumoortumik nalunaarusiaanni ersittoq. Oqaasiliortut erseq-sissaatigissavaat suliap tamarituma aningaasaler-sorneqarnissaa peqqisaartumik pilersaarusiugassaasoq.	akuersisarneq suliaareersoq, aammalu aningaasartuute-qartoqartarmat taaguutit al-lattorsimaffiannut, fagit assi-giinngitsut ataasiakkaat nammineq iluanni.
6.6	Kalaallit Nunaanni Oqaasiliortut	Oqaasiliortut malugeq-qussavaat iluarsiisoqarnissaa pisariaqarmat siunnersuummi § 2, imm. 3-mi, Oqaasiliortut kisimik akuersisinnaatitaammata, takuuq siunnersuummi § 1, imm. 2, nr.2. Oqaasiliortut siunnersuutigaat akuer-sisartut taarserneqassasoq inassuteqartartunik.	Oqaaseqaat pissutissaqartitisimavoq siunnersuummi § 2, imm. 3-mi allannguinismamat. Kukkunerusimavoq allassimamat "akuersissutigissa-gaat", allassimasussaasoq "inassuteqartartunik".
6.7	Kalaallit Nunaanni Oqaasiliortut	Oqaasiliortut nuannaa-rutigaat allannermut najoqququtassaq ordbogi – siunnersuummi peqqissaartumik sammine-qarsimammatt. Tamaritumunga atatillugu oqaatigineqassaaq Oqaasi-leriffiup 1999-imili piler-sinneqarneraniilli periar-fissaqarsimanngitsoq allattaatsimut ordbogi saqqummersissallugu, aningaasatigut periarfissat killeqarnerat pissutigalugu. Oqaasiliortullu taa-maattumik malugeqqus-savaat suliassat taanna piviusungortinneqar-	Siunnersuummi allanngui-nissamat tunngavissiin-ngilaq. Allattaatsimut ordbog-imik suliaqarneq suliaq nutajungilaq, soorlu tamanna na-lunaarummi atuuttumi takuneqarsinnaasoq. Suliassaq taamaattumik aningaasar-tuuteqarnerunermik kinguneqartussaanngilaq. Ordbog-inik allanik sulia-qarnissaq pisussaaffiunngilaq Oqaasiliortunut siunner-suut naapertorlugu.

		<p>sinnaanngimmat ilassutigut aningaasaliisoqangippat.</p> <p>Pissutsillu taamaapput ordbeginik suliaqarniarnermut tunngatillugu ataatsimut isigaluni. Tamatununga atatillugu Oqaasiliortut inassutigaat leksigrafimi immikkut ilisimasalinnik marlunnik Oqaasileriffimmi atorfinititsisoqassasoq ordboginik suliaqartussanik.</p>	
6.8	Kalaallit Nunaanni Oqaasiliortut	<p>Oqaasiliortut oqaatigaat maanna ilaasortaasut 2015-imi toqqagaasut. Oqaasiliortut kissaatigaat maanna ilaasortaasut issiaannassasut, inatsisip nutaap atortuulernerani, suliad ingerlasut kinguartooqqunagit.</p>	<p>Siunnersummi allannguinissamut tunngavissiiningilaq.</p> <p>Siunnersummi § 6, imm. 2-mi (maanna siunnersummi § 6, imm. 3) aalajangersagaavoq Oqaasiliortut ataatsimut oqaatitsigut suliad, inuaqatigiinni suliad aamma kulturikkut ilisimasat, ilaasortallu aalajangersimasumik Kalaallit Nunaanni najugassallutik.</p> <p>Aalajangersakkami nalunaarsorneqarput piginnaasatigut piumasarineqartut ataatsimut Oqaasiliortunut. Pinggaartutut isagineqarpoq piginnaasat taakkua qularnaarneqassasut Oqaasiliortut pilersinneqarneranni. (Maanna siunnersuutaasumi ilanngunneqarpoq § 6, imm. 4 immaattunik oqaasertalik: Ilaasortat ataasiakkaat tamarmik suliassaqarfimmi arla-riinniluunniit piginnaaneqar-</p>

			<p>tuussapput, Oqaasiliortut ataatsimut sinnisuuffigisaani, takuuk imm. 3.)</p> <p>Kiisalu periarfissaavoq maanna ilaasortaasut Naalakkersuisunit toqqaqqinnejarsinnaaneri.</p>
6.9	Kalaallit Nunaanni Oqaasiliortut	Oqaasiliortut inassutigaat attaveqaqtigiainnermik suliaqartussamik atorfinittisoqassasoq, Oqaasiliortut suliaannik ingerlatitseqqittartussamik.	<p>Siunnersuummi allanganuinissamut tunngavissiinngilaq.</p> <p>Oqaasiliortut nutaanik suliassinneqanngillat suliat ingerlatitseqqinnejartarnerinut atatillugu.</p> <p>Ingerlatitseqqittarnermik suiliassaq naatsorsuutigineqarpooq aningaasaliissutaareersut iluanni pisassasoq.</p>
7	Ilisimatusarfik	Siunnersuummut oqaaseqaateqanngilaq.	Siunnersuummi allanganuinissamut tunngavissiinngilaq.
Tusarniaanerit aappaat:			
8	Nunanut Allanut Pisortaqarfik	Siunnersuummut oqaaseqaateqanngilaq.	Siunnersuummi allanganuinissamut tunngavissiinngilaq.
9	Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfik	Siunnersuummut oqaaseqaateqanngilaq.	Siunnersuummi allanganuinissamut tunngavissiinngilaq.
10.1	Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik (ASA)	ASA-mi Nutserisut Allaffiata ilisimatitsissutigaa al-laffiup nutsigassat oqalutsitullu suliassat Namminersorlutik Oqartussani allaffissornikkut ingerlativinni suliassaait isumagisaralugit. Aammalu aksussaaffigalugu pisortani elektroniskiusumik nutserinermi atortorissaarutip	<p>Siunnersuummi allanganuinissamut tunngavissiinngilaq.</p> <p>Oqaaseqaat isigineqassaaq tunuliaqtaasutut siunnersuummut ASA-mit saqqumiunneqartumit, ataanilu oqaaseqarfingineqartumit.</p>

		TMS-ip Kalaallit Nunaanni pisortani atortuulersik-kiartorneqarnera. Pitsas-suseq naammassisa-qarsinnaassuserlu qu-larnaarumallugit TMS-imut pisariaqarpoq taaguu-sersuutinut qarasaasiыми toqqorsiviup ineriertortin-neqarnissaa. Database-p oqaatsnik immer-sorneqarnissaa qularnaar-neqassappat pingaaru-teqarpoq massakkut Oqaa-siliortuusut digitaliusumik ineriertortitsinermik sulia-nik tapersersuinissaat.	
10. 2	Aningaasaqarner-mut Sulisoqarner-mullu Aqutsiso-qarfik (ASA)	<p>ASA-p qilanaaraa siunner-suut Oqaasiliortuni ilaasor-taq ataaseq kattuffimmiit nutserisunut aamma oqalut-sinut sinniisuusumiit inut-talerneqarnissaa, siunner-suummi § 6, imm. 1 nr. 5-imut atatillugu.</p> <p>ASA isumaqanngilaq siun-nersuut oqalutsit ullumik-kut qanoq peqatigiiffittut aaqqissuussimanerannik ersersitsisuuusoq.</p> <p>Oqalutsit ullumikkut peqatigiiffimmi ataatsimi ilaasortaanngillat. Ers-nerlupporlu peqatigiiffiup sorliup inassuteqarsinnaa-neq tigummineraa, tam-analu ajornartorsiutinik akerleriinnernillu piler-sitsisinnaavoq. Ajorner-paamik pisoqarpat para-graffi tigussaasumik ator-neqarsinnaassanngilaq, ilaasortassamillu toqqaaso-qarsinnaassanani.</p>	<p>Siunnersuummi allan-guiniissamut tunnga-vissiinngilaq.</p> <p>Siunnersuummi § 6, imm. 1, nr. 5-imi oqaasertaliineq tas-sa igisineqassaaq oqalutsit ullumikkut kattuffimmi ataatsimi ilaasortaannginnerat tunnavigalugu. Naalak-kersuisoqarfiup taamaat-tumik pissusissamisoortutut nalilersimavaa, siumut aala-jangereerneqassanngitsoq kattuffik aalajangersimasoq inassuteqartartussatut.</p> <p>Maanna oqaasertaliun-neqarsimasoq naapertorlugu tassa periarfissaarpiarpoq kattuffik nutserisunut pitsaa-nerpaamik sinniisuusutut isigineqartoq toqqassallugu.</p> <p>Nutserisut allaffii Nammi-nersorlutik Oqartussani</p>

		ASA-p siunnersuutigaa § 6, imm. 1, nr. 5 allanngortinneqassasoq imasillugu: 5) Pisortat nutserisoqarfii Namminersorlutik Oqartussani aamma Kommuni-ni.	aaqqissuussaanikkut akisussaasumi Naalakkersuisoqarfimmi aammalu Inatsisartut allattoqarfianni inissisimasuupput, pissusissamisoortutullu isigineqanngilaq taakkua inassuteqartartutut inissisimatinneqarnissaat.
10. 3	Aningaasaqarner-mut Sulisoqarner-mullu Aqutsiso-qarfik (ASA)	ASA-p inassutigaa siunnersuummi § 6, imm. 5 annertusineqassasoq Oqaasiliortuni ilaasortat marluk oqalutsitut nutserisutullu piginnaaneqartuussasut. Taamaaliornikkut qularnaarneqassaaq Oqaa-siliortut sulineranni oqalutsit nutserisullu ulluinnarni ajornartorsiutit misigisartagaasa ilisimasaasalu iluaqutigineqarlutik atorneqarnissaat. Pingaarute-qarpoq siumut sammisumik oqaatsinik atuinerup ineriartortinneqarnissa, ulluinnarni misilittagaasunik aallaaveqartumik, iliniagartuut akornanni oqallinnerinnaanngitsu-mik.	Siunnersuummi allan-nguinissamut tunngavissiinngilaq. Naalakkersuisoqarfip nali-lerpaa aalajangersakkap maanna siunnersuummi § 6, imm. 5-ip naammaginartumik naapigiaraa piginnaasanik ilisimasanik misilittakannillu iluaquteqarnissaq, oqalutsinit nutserisunillu tunni-unneqarsinnaasoq. Taman-nalu isiginiarneqassaaq ataqtigiittumik imm. 1 aamma imm. 3-mut, taakkua qular-naarinimmata Oqaasiliortut ataatsimut ilaasortaqr-nissaannut siammasissunik piginnaanilinnik, oqaatsit sannaannut, inuiaqtigii-nut kulturimullu tunngasutigut.
10. 4	Aningaasaqarner-mut Sulisoqarner-mullu Aqutsiso-qarfik (ASA)	ASA-p siunnersuutigaa Oqaasiliortut minnerpaamik qaammatit pingasukkaartumik ataatsimiittarnissaat. Ullumikkut Oqaasiliortut fagini taagutinik nutaanik akuersisartuupput. Nutse-riosoqarfimmi digital-iuse-millu ingerlatsinermi assut aalajangiisuuvoq Oqaasiliortut fagini taaguutinik pineqartunik akuersi-sarneri, tamatumalu sukka-	Siunnersuummi allan-nguinissamut tunngavissiinngilaq. Siunnersuut suliaarpasippoq naatsorsuutigalugu Oqaasi-liortut suli oqaatsinik nutaanik, ilutsinik aamma allan-ngorfinnik akuersisartuussasut. Taamaattoqanngilaq, tassami Oqaasiliortut siunnersuut naapertorlugu alla-miut oqaasiisa oqaasersiat

		<p>suumik pisarnera. Ineriar- tornermut tamatumunnga naapertuitinngilaq, Oqaa- siliortut taamaallaat ukiu- mut marloriarlutik naapit- tarneri.</p> <p>Periarfissaavoq Oqaasile- riffiup suliassani annerusun- ik tigummiartuulernissaa, oqaatsinik akuersisarner- nut atatillugu, oqaatsillu kisiisa tunngaviusumik im- mikkut nalilerneqartaria- qartut Oqaasiliortunut saq- qummiunneqartalerlutik.</p>	<p>kalaallisut taartissaannik pi- lersitsisarnissamut periarfis- saqassammata, tamatumalu saniatigut suliassaqarfinni taaguutinik akuersisassallu- tik.</p> <p>Taamaattumik pisariaqartin- neqanngilaq piumasarissal- lugu Oqaasiliortut minner- paamik qaammatit pingasuk- kaartumik ataatsimiittassasut. Siunnersuummi § 14, imm. 1-imi aalajangersagaavoq Oqaasiliortut ukiumut ikin- nerpaamik marloriarlutik ataatsimiittassasut. Tamatu- malu akornusinngilaa ataatsi- miittarnerit amerlanerusin- naaneri, tamanna pisariaqar- tinneqarpat. Tunngavioq naatsorsuutaasoq Oqaasilior- tut ataatsimiittarnermi akut- tussusissaat pisariaqartitsineq naapertorlugu aaqqissuuttas- sagaat.</p>
11. 1	Kalaallit Nunaanni Oqaasiliortut	<p>Oqaasiliortut kissatigaat Ilinniartitaanermut Aqutsi- soqarfik Oqaasiliortuni i- laasortassanik toqqaasalis- sasoq, Nunatta Atuagaate- qarfianut taarsiullugu. Ilinniartitaanermut Aqutsi- soqarfik fagini taaguutinik ulluinnarni sulinermi peqa- taavoq, assersuutigalugu ilinniusiornermi, fagkon- sulentini, nalilersuisarnerni amma atortussanik iner- artortitsinerni, meeqlanut atualerneq sioqqullugu a- torneqartuniit ingerlaqqif- fiusumik ilinniartitaanerni. Taamaattumik taakkua</p>	<p>Siunnersuummi allan- nguinissamut tunnga- vissiinngilaq.</p> <p>Nunatta Atuagaateqarfia ilaa- voq inassuteqartartutut illua- tungiusuni, ingerlatsivik suli- nermigut nalilerneqarmat o- qaatsinut fagitigut, inuiaqati- giinni pissutsinut aamma kulturikkut ingerlaatsimut tunngasuni ilisimasaqartu- tut.</p> <p>Ilinniartitaanermut Aqutsiso- qarfiiup ingerlatsinera ilin- niartitaanerni pissutsinut kil-</p>

	<p>naleqquttuunerupput Oqaasiliortuni sinniisoqartussatut, soorluttaaq fagini taaguutit nutaat akuerineqartartut sukanerusumik Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfik aqqutigalugu si ammarterneqartartut.</p>	<p>leqarpoq, Aqutsisoqarfilla taamaasilluni periarfissa-qanngilaq Nunatta Atuagaateqfiatulli siammasitsigisumik tunniussaqartarnis-samut, oqaatsinut tunngasunik suliassaqarfimmi.</p> <p>Oqaatigineqassaarlu aamma piumasaqaataanngimmat Nunatta Atuagaateqarfianit inassutigineqartut tassani sulisuussasut.</p> <p>Siunnersuummi § 6, imm. 3 naapertorlugu Oqaasiliortut ataatsimut sinniisuuffigissa-vaat oqaatsinut tunngasunik ilisimasat, inuaqatigiinni ilisimasat aamma kulturikkut ilisimasat. Inassuteqartartut allat peqatigalugit Nunatta Atuagaateqarfia Naalakersuisut isumaat naapertorlugu piginnaanernik pingaaruteqartunik tigummi-artuupput, ilisimasani teore-tiskiusuni aamma tigussaane-rusuni, tamatumuunalu tunngavilerneqarpoq Kalaallit Nunaanni Oqaasiliortunut toqqarneqarsinnaasutut piuk-kunnartut pitsaanerpaat ujar-neqarsinnaasut.</p> <p>Ineriartornermut naleqquttumik faginilu taaguutinik akuersisarnermi ilinnyartitaaner-nut tunngasuni siunnersuum-mi § 2, imm. 3 naapertorlugu immikkut suleqatigiinnik immikkut ilisimasalinnik fagini taaguutinik Oqaasilior-</p>
--	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

			tuni akuerineqartussaniq suliqartartunik pilersitsisoqarsinnaavoq.
11. 2	Kalaallit Nunaanni Oqaasiliortut	Oqaasiliortut suliassat annertupput Dansk Sprognævn-ilu minnerpaamik qaffasissumik ilinniagalin-nik 15-inik sulisoqarluni. Kalaallit Nunaanni Oqaasiliortut suliassatik tamaasa naammassisinnaassap-patigit pitsaassusilimmik Naalakkersuisut Oqaasiliortut suliassaat naammas-sineqarsinnaaqqullugit sulisussanik nutaanik 3-nik atorfinititsisariaqarput, Oqaasiliortut suliassaminnik naammassinninniarnerini sulisussanik.	Siunnersuummi allan-nguinissamut tunnga-vissiinngilaq. Naalakkersuisut Oqaasiliortutulli isumaqanngillat, suli-sut ilaneqartariaqartut oqaasiliortut pitsaassusilimmik sulihaminnik ingerlatsisinna-nissaannut. Siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassaanut immikoortumi oqaaseqaatinut innersuussisoqassaaq.
11. 3	Kalaallit Nunaanni Oqaasiliortut	Inatsisisstatut siunnersuum-mut danskisut oqaaseqaa-tini qupperneq 8-mi allan-nermut ordbogimi retskriv-ningsordbogi – Oqaasi-liortut isumaqatiginngilaat oqaasertaliineq imattoq: 'suliassaq nutaajunngilaq aningaasartuuteqarnerus-sutaasussaaq'. Aatsavissuaq taamak ersaritsigisumik aalajanger-toqarpoq suliassaq taanna Oqaasiliortuniissasoq, taa-maattumillu aningaasar-tuusaasussanut aningaa-saliissutinik malinnaaso-qartariaqarpoq, minner-paamik sulisumik ataatsi-mik.	Siunnersuummi allan-nguinissamut tunnga-vissiinngilaq. Kalaallit Nunaanni Oqaasi-liortut pillugit nalunaarummi § 2, imm. 1 nr. 2-mi ersarisi-sumik nalunaarneqarpoq Oqaasiliortut aamma suliassarigaat aaqqissuutissallugu saqqummersissallugulu ka-laallisut ordbogi allannermi najoqqtassaaq. Allannermi najoqqtassamik ordbogimik suliaqarnissaq Oqaasiliortuniissimavoq na-lunaarusiap atortuulernera-nilli ulloq 1. juni 1990, taa-maattumik suliassaq nutaaq pineqanngilaq. Suliassat siusinnerusuni aa-

			lajangersakkaniittut ingerlatiinnarneqarneri aningaasar-tuuteqarnerunissamut tun-ngaviusinnaasutut isigine-qanngilaq.
11. 4	Kalaallit Nunaanni Oqaasiliortut	Oqaasiliortullu aamma is-suarpaat juni 2016-imi siulermik tusarniaanermut oqaaseqaatertik.	Siunnersummi allan-nguinissamut tunnga-vissiinngilaq. Tusarniaanermut akissutinut allakkiami imm. 6.1-6.9-mut innersuussisoqassaaq.
12	ICC	Siunnersummut oqaase-qaateqanngilaq.	Siunnersummi allan-nguinissamut tunnga-vissiinngilaq.
13	Nunatta Atuagaa-teqarfia	Siunnersummut oqaase-qaateqanngilaq.	Siunnersummi allan-nguinissamut tunnga-vissiinngilaq.

Inatsisissatut siunnersummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuaatit

§ 1-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Inatsisissap atuuffissaanik nalunaarsuinermi aalajangersaavigissallugu pissusissamisoortutut isigineqarpoq sooq Oqaasiliortut pilersinneqarsimandersut. Tamatumani takussaavoq Oqaasiliortunik pilersitsinermi siunertaasoq kalaallit oqaasiisa ataavartinnissaat, siuarsarnissaat patajaallisarnissaallu, oqaatsit kulturimik attassisutut aamma attaveqaqatigiissutaasutut atuuffiisigut.

”Kalaallit oqaasi” paasineqassapput Oqaatsinut politikki pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 7 19. maj 2010-meersumi § 3, imm. 2-mi nassuaat naapertorlugu. Tamatumani aalajangersarneqarpoq kalaallit oqaasi sumiorpaluutinik pingarnernik pingasunik akoqartut. Sumiorpaluutit Avanersuarmi, Tunumi aamma Kitaani atorneqartut. Tamanna isumaqarpoq kalaallit oqaasiisa ineriertinnerunissaannik pisussaaffik atuummat sumiorpaluuteqarfinnut taakkununnga tamanut.

Kalaallit oqaasiisa ataavartinnerat, siuarsnerat patajaallisarnerallu qularnaarneqassaaq kalallit oqaasiinik, oqariartaatsinik allamiullu oqaasiinik nutaanik katersuinikkut nalunaarsuinikkullu. Suliassaq taanna naqissuserlugu Oqaasiliortunut pisussaaffittut oqaatigineqarpoq siunnersummi § 2, imm. 1-im. Pissuseq tamanna qularnaarneqassaaq

oqaatsit ataavartinnerisigut, atuutsinnerisigut ineriartortinnerisigullu. Siunertaq isiginiarneqassaaq oqaatsit kulturimik attassisutut kinaassutsimillu atuutsitsisutut aamma oqaatsit attaveqaqatigiissutaasutut atuuuffiini.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Pissusissamisoortinneqarsimavoq erseqqissassallugu Oqaasiliortut ingerlatsivummata Namminersorlutik Oqartussat iluanni inissimasut. Taamaasilluni Oqaasiliortut ataatsimut isigaluni Naalakkersuisunit ilitsersorneqartarnissap ataani inissisimapput.

Ilitsersorneqartarnissamilli pisussaaffiup killilersunngilai piginnaatitaaffiit inatsimmi Oqaasiliortunut tunniunneqartut, tamatumanilu aamma piginnaatitaaneq suliani assigiinngitsuni taaguutinik atorneqartartunik akuersissuteqartarnissamut, atit kalaallinit aallaavillit akuerisarnissaannut aamma kalaallit allattaasianni aalajangersaasartuuneq.

Aalajangersakkap immikkoortua 2 inatsimmi nutaajuvoq allaffissornikkullu aalajangersakkamik ingerlatitseqqinnerulluni, aalajangersarlugu piginnaassusiliineq allamut suliakkiissutigineqarsinnaangitsoq. Aalajangersagaq siammasinneruvoq taamalu Oqaasiliortut sulinerat tamakkiisoq attuumassuteqarficalugu, tassalu manna tikillugu akuersissuteqarsinnaanerininngitsoq. Tamanna imatut tunngavigiligaavoq kissaatigineqartoq suliassat suliaqarfimmit naammattumik piginnaaniligaasumit taamaallaat ingerlanneqartassasut. Tamatuma akornusinngila Oqaasiliortut siunnersuummi § 2, imm. 4 naapertorlugu suliassat aalajangersimasut naammassiniarlugit suleqatigiinnik piffissami killilikkami sulisussanik suliaqaqatigiinnillu Oqaasiliortut ilaasortaasa ilaasortaaffigisaannik avataanersulluunniit immikkut piginnassusillit peqataaffigisaunik pilersitsisinnaasut.

§ 2-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq malittarisanik atutereersunik annertuutigut tunngaveqarpoq.

Aalajangersakkap aalajangersarpai Oqaasiliortut suliassatut inatsisitigut pisussaafigisaat. Taakkualu saniatigut Oqaasiliortut imm. 2 naapertorlugu Naalakkersuisunit suliassanut taakkununnga attuumassuteqartunik allanik suliassinneqarsinnaasut.

Nr. 1-imi aalajangersakkami pineqarpoq Oqaasiliortut suliaasa inatsimmut maannamut atuuttumut naleqqiullugit annikillineqarnerat. Tassa aalajangersarneqarmat Oqaasiliortut oqaatsinik katersinermik oqaatsinillu nutaanik nalunaarsuinermik taamaallaat suliaqassasut, taamalu taakkununnga tunngasumik akuersisarunnaarlutik. Tamatumunnga tunuliaqutasut siunertaasullu pillugit innersuussutigineqarput siunnersuummi oqaaseqaatit nalinginnaasut. Nutaatut ilagitinneqalerput oqaasersiat. Tamanna tunngaveqarpoq kissaatigineqarmat nalunaarsussallugit oqaasersiat suut kalaallit oqaasiinut akuulersimanersut.

Oqariartaatsit imatut paasineqassapput oqaatsit qanoq oqaatigineqarnerat, oqaatigeqqinnejnarerat, atorneqarnerat assigisaallu.

Nr. 1-ip allanngortinnejnareranut atasumik nr. 2-mi aamma 3-mi aalajangerneqarpoq Oqaasiliortut suli aalajangersartassagaat pisortatigoortumik kalaallisut taaguutit oqaatsinut equssanut (taarsiullugu oqaasiliat), akuerisassagaallu suliassaqarfinni taaguusersuutit atorneqartut, tamatumani aamma suliani oqariaatsit oqariartaatsillu sulianut aalajangersimasunut tunngasut.

Oqaatsinik taartaasussanik pilersitsinerni nr. 2 naapertorlugu Oqaasiliortut ataatsimiitaliaagallartumit imaluunniit ataatsimiitaliamit ikiorserneqarsinnaapput, siunnersuummi § 2, imm. 4 naapertorlugu pilersinneqartumit.

Immikkut suliani taaguutit nr. 3-mi pineqartut akuersissutiginerannut atatillugu ilanngullugu nutaatut siunnersuummi § 2, imm. 3 nutaajuvoq akuersissuteqarneq pisassasoq Oqaasiliortut immikkut sammisamut ataatsimiitaliaanniit inassuteqartoqarnera tunngavigalugu.

Suliani aalajangersimasuni taaguutit tassaapput, suliami aalajangersimasumi oqariaatsit immikkut atortuutinnejnarut. Tamanna isagineqassaaq illuatungiusutut oqaatsinut nalinginnaasunut. Fagini taaguusersuutit nalinginnaasumik immikkuullarinnerugajupput oqaatsinillu nalinginnaasuniit erseqqinnerugajullutik.

Nr. 4-mi paasineqassaaq inuit aqqinik akuersisartut piginnaatitaanera kalaallisut aallaavilinnik atinik akuersisartuuneq siunissami Kalaallit Nunaanni Oqaasiliortunit isumagineqalertussatut. Tamatumunga tunuliaqutaasoq siunertaasorlu pillugit siunnersuummi nassuaatinut nalinginnaasunut innersuussisoqassaaq. Inuit aqqi pillugit peqqusummik Kalaallit Nunaannut atortuulersitsineq innersuullugu oqariaaseq "aqqit kalaallinit aallaavillit" paasineqassaaq aqqit pillugit inatsimmi tamatumunga tunngasumik paasinninneq naapertorlugu.

Nr. 5-mi malittarisat maannamut atuuttut tunngavigineqarput. Erseqqissarlugulu aalajangersarnejnarpoq Oqaasiliortut pisortatigut kalaallisut allattaaseq aalajangersassagaat, tamannalu tamanut saqqummiunneqassasoq Oqaasiliortunit aaqqissukkamik saqqummersitamilu eqqortumik allattarnissamik oqaasersiuutini/orbogimi. Inatsisini atuuttuni aalajangersarnejnarpoq Oqaasiliortut kalaallisut allattaaseq aalajangersassagaat, tamannalu tamanut saqqummiunneqassasoq Oqaasiliortunit aaqqissukkamik saqqummersitamilu eqqortumik allattarnissamik oqaasersiuutini/orbogimi, aamma Oqaasiliortut aalajangersassagaat killifilersuutit allariaatsillu. Malittarisani atuutereersuni piumasaareerpoq Oqaasiliortut eqqortumik allannissaq aalajangersagassarigaat. "Pisortatigut kalaallisut allattaaseq" qanoq paasineqassanersoq pillugu siunnersuutip § 3-ani oqaaseqarfinginnissutit innersuussutigineqarput.

Nr. 6 tunngaveqarpoq siunnersuisarnermik pisussaaffimmik, Inatsisartut inatsisaani aamma nalunaarummi malittarisassaasunik. Maanna erseqqissarneqarpoq siunnersuisarnerullunilu ilitsersuisussaatitaaneq, kiisalu pisussaaffiusoq kalaallit oqaasii allamiullu oqaasii nutaat aqillu pillugit pisortat inuillu paasissutissinneqartassasut. Tamanna periuserineqartunik katersuineruvoq.

Nr. 7 tunngaveqarpoq malittarisassanik atutereersunik suliffeqarfinnik inunnillu akuerisanik kalaallisut atswersuisartunik saqqummiussisartunik imaluunniit innersuussisartuuusunik. Nutaatut aalajangersarneqarpoq Oqaasiliortut aamma pisortanik suleqateqartassasut. Pisortanik suleqateqarneq tassaasinnaavoq kommuninik suleqateqarneq. Taaguut “atiusinnaasut” paasineqassaaq oqaatsit killeqartut katersat imaluunniit paasissutissat, atorneqarsinnaasut inummik ataatsimik toqqaaniarnermi, sumiiffimmik imaluunniit tigussaasoq.

Nr. 8 tunngaveqarpoq malittarisanik atutereersunik suleqatigiiffinnik nunani allaniittunik, tassunga ilagitillugit Issittormiut Avannaamioqatigiillu. Pissusissamisut isigineqarsimavoq assersuutitut taaguutit peernissaat, isiginiarneqarmat Oqaasiliortut namminneq nalilissagaat nunat sorliit naleqqunnerpaamik suleqatigissagistik.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkap assigai, Oqaasiliortut pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni, nr. 23, 15. maj 1990-imeersumi § 2, imm. 2-p imarisai.

Naleqquttuutinneqarsimavoq periarfissaqartitsiuassalluni inatsisikkut suliakkiissutinut atatillugu Oqaasiliortut suliassanik allanik suliakkerneqarsinnaanissaat. “Atatillugu” kinguneqassaaq suliassat tassaasinnaasut suliad Oqaasiliortut suliassaqarfiinut attuumassuteqartut.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq suliaqarfinni taaguusersuutinik akuersissuteqartarneq pisassasoq Oqaasiliortut ilisimannittutut suleqatigiissitaasa inersuussuteqareernerisigut.

Pissusissamisoorpoq Oqaasiliortut ilisimasalinnik suleqatigiissitanik pilersitsinermanni tamatigut nalilersortarpassuk inummik arlalinmilluunniit oqaluttaanermik nutserinermillu misilittagalinnik, imaluunniit inunnik allanik oqaatsinik suliassaqarfimmi pineqartunik atuinermi misilittagalinnik peqataasoqartarnissaa. Taamaasilluni qularnaarneqassammat misilittagaareersut eqqarsaatigalugit suliassaqarfinni taaguusersuusior toqartarnissaa.

Immikkut ilisimasalittut paasineqassapput inuit immikkut paasisimasallit imaluunniit misilittagallit, suliassaqarfinni immikkut fagitigut oqaasertalersuuteqartuni samminiarneqartuni. Taakkua assersuutigalugu tassaasinnaapput nakorsat imaluunniit peqqinnissaqarfimmi sulisut allat atorneqartuni oqaatsini piginnaanillit.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq tunngaveqarpoq nalunaarummi malittarisassanik aalajangersarneqarmat Naalakkersuisut ataatsimiititaliorsinnaasut suliassat aalajangersimasut naammassiniarlugit. Aalajangersagaq imatut allangortinniarlugu siunnersuutigineqarpoq taamaattunik il.il. ataatsimiititaliorsinnaaneq Oqaasiliortunut nuunneqassasoq. Tamanna tunngavilersorneqarpoq nalilerneqarmat Oqaasiliortut namminneq nalilersinnaanerugaat qanoq ilisukkut taamaattunik ataatsimiititaliussalluni naleqqunnerunersoq.

Suliassani aalajangersimasunik nalunaarinninnermi tikkuarneqarpoq ataatsimiititaliassat tamakku ataavartuunngitsut piujuartussaanngitsullu. Taamatut ataatsimiititaliorneq kinguneqassanngilaq sulianik naammassinninniarnerup Oqaasiliortunit illuartinneranik, tassami pineqarmat piginnaatitaaffiup imissutigineqanera.

§ 3-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq naleqqiunneqassallunilu siunnersuutip § 2, imm. 1, nr. 5-aanut, tamatumani aalajangersarneqarmat Oqaasiliortut pisortatigoortumik kalaallisut allattaaseq aalajangersassagaat taannalu tamanut saqqummiullugu eqqortumik allattarnissamik oqaasersiummi/ordbogimi aalajangiisartunit taakkunannga aaqqissorneqarlunilu saqqummiunneqartumi.

Allattaatsip pisortatigoortuunerni erserpoq inuiaqtigiinnit akuerisaanera. Tamanna erseqqissarneqassaaq siunnersuutip § 5-iatigut tamatumani aalajangersarneqarmat allattaaseq pisortatigut ingerlatsivinnit il.il, tamanit malinneqassasoq. Allattaaseq taamaallilluni tamanut atugassaavoq ugguna inuiaqtigiinnut pisussaaffittut sunniuteqarami. Tamatuminnga itisilerummik oqaaseqarfiginnissutit siunnersuutip § 5-ianut innersuussutigineqarput.

”Pisortatigoortumik kalaallisut allattaaseq”-mik oqaasertaliinermi peqatigitillugu erseqqissarneqarpoq kalaallisut tamanoortumik ataasiinnarmik allattaaseqarsinnaasoq. Tamatuma akornusinngilaa allattaatsimi malittarisat periarfississinnaammassuk oqaatsit ataatsip allannissaa sumiiffiit ilaanni assigiinngitsunngorlugu periarfissaqartoq. Tamannali isumaqarpoq eqqortumik allanissamut malittarisat tunngaviusut ataasiinmaasut.

Allassimasutigut eqqortumik ataatsimoorussamik oqaaseqarnermik (oqaatsini kalaallit tamarmik atugassaanni), erseqqissaaneq ikkunneqarpoq naqissuserniarlugu oqaatsit kalaallit tamarmik atugassaasa eqqortumik allannissaat kisimi pineqarmat, taamalu oqaatsini sumiorpaluutinut pingasunut tunnganani. Oqaatsit kalaallit tamarmik atugassaannik tassa

pineqarput oqaatsit allassimasutigut atorneqartut tassaasut kalaallinut tamanut ataatsimoorfiusut. Oqaatsit kalaallit tamarmik atugassaat maanna ilutsimikkut sumiorpaluutit arlaannaannulluunniit atanngillat, pilerfeqarlutillit Kitaata qeqqanit. Tassa taakku oqaatsit allassimasutigut atugassat, oqalunnikkulli oqaatsit killiligaanngillat. Taamaammat kialuunniit oqalunnikkut sumiorpaluutini atorsinnaavai.

§ 4-mut

Imm. 1-imut.

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Aalajangersakkap Oqaasiliortut pisussaaffilerpai tunngaviusut eqqortumik allattarnissamut najoqquṭassanik aalajangersaaqqullugit. Tamakku tassaasinnaapput oqaatsinik atuinermut tunngavissat, oqaatsit oqariartaatsilluunniit atuuttuusut tungavigalugit eqqortumik allannissaannik, oqaatsinik ippinnanngitsumik naasuitsuimillu allassimasutigut atueriaasiannut naapertuutumik. Assersuutitut taaneqarsinnaavoq oqaatsinik tunngavileeriaaseq ileqquliussaq, tamatumuna oqaatsit oqaasiliornerillu allanneqartassasut maannamut malittarisat naapertorlugit.

Tunngaviusunik pingaarnernik aalajangersaanermi ilanggullugu aalajangersarneqarsinnaassapput inuit aqqinik allattarnermi ileqqussat.

Pingaernerusunik tunngavileeriaatsinik aalajangersaanermi pisortat inuillu paasisimalissavaat allattaatsimut tunngavigisat qanoq isumaliutigineqartumik tunngaviligaasimanersut. Tunngavigisat tamakku eqqortumik allattarnissamut annertuumik pingaaruteqarsinnaammata naleqqussorineqarpoq tamatuma isumaliutitut tunngavigisat aalajangersarneqannginnerminni Naalakkersuisunit oqaaseqarfingineqartussanngortinneqartassasut. Naalakkersuisut taamaalillutik periarfissaqassapput Oqaasiliortunut paassisutissiissutigissallugit tunngavigisassat nutaat qanoq sunniuteqassanersut, assersuutigalugu ilinniartitsinermut tunngatillugit, taamalu Oqaasiliortut isumaliutigisaminut ilaatiuersinnaagaat. Naalakkersuisut aamma tamanut atuuttumik oqaaseqarsinnaapput qanoq Naalakkersuisut tunngavissat nutaat naleqqussorineritik, kisianni tunngavissanik aalajangersaasinnaatitaaneq paarlaassassaanngitsumik Oqaasiliortuniippoq. Tamanna tunngaveqarpoq Oqaasiliortut allanit tamanit sulianik tamakkuningga ingerlatsinissamut piginnaaneqarnerummata.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Aalajangersagaq ikkunneqarsimavoq nunat aqqinik aalajangiisarnerup immikkut pissuseqarnera tunngavigalugu. Nunat aqqi immikkut pissusertik pissutigalugu sumiiffinnik pilerfeqartuupput, sumiiffimminnullu atasuunermikkut aalajangerneqartarlutik. Nunat aqqinik atortuulersitsisarnermi taamaattumik kissaatiginarsinnaavoq atsiisarneq sapinngisamik

pisassasoq aternik tamaani nunallit maanna tikillugu atugaannik, tamatumanilu pineqarsinnaavoq sumiorpalummik pineqartumik tunngaveqarneq. Eqqortumilli allannermik malittarisat maannamut atuuttut tunngavigalugit ajornanngilaq nunat aqqi sumiiffinni sumiorpalunnertut eqqortumik allannissamik malittarisat tunngavii naapertorlugit allassallugit.

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq tunngavissat pingarnerit taakku aalajangersarneqartassasut tamakku pillugit Nunat Aqqinik Aalajangiisartut siunnersoqatigeereernerisigut. Tamatumani pineqarpoq qularnaarniarlugu tunngavissani mianerineqartut nunat aqqinik atortuulersitsisarnermi pissutsit Nunat Aqqinik Aalajangiisartut piginnaaffigisaat.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Aalajangersakkami siunertarineqarpoq aalajangersassallugu aalajangiisartut taakku qanoq annertutigisumik namminersuutigalugu eqqortumik allannissamik allannguisinnaanersut, aamma qanoq ilinerani Naalakkersuisut oqaaseqartinnissaat piumasarineqartassanersoq.

Pingarnerusoq unaavoq allannguineq tunngavissamut pingaarutilittut pissuseqarnersoq. Tunngavigisamut pingaarutilittut pissuseqarnermi apeqquaavoq tamanut attuismik imaluunniit ilusiliinermik allannguineq pineqarnersoq. Tassani assersuutigalugu pineqarsinnaavoq naqinnermik nutaamik eqqussiniartoqarnersoq, taggisini naqinnermik angisuunik eqqussiniartoqarnersoq il.il.

Allannguutinut tunngavissanut pingaarutiliunngitsunut assersuutitut taaneqarsinnaapput oqaatsit ataasiakkaat allanngorarnerillu pissusiisa naapertuussarneri.

§ 5-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq suleriaatsimilli atuuttuusumik ersersitsilluni.

Aalajangersakkut inatsisiliuunneqarpoq pisortatigoortumik kalaallisut allattaaseq, oqaasersiat taarserlugit oqaasiliat pilersinneqartut nutaat aamma Oqaasiliortunit aalajangersagaasoq suliassaqarfinni taaguusersuutit pisortat ingerlatsiviini tamani, Inatsisartuni aamma pisortaqarfinni Ihatsisartunut aamma eqqartuussivinnut attuumassuteqartuni atortuusut.

Allattaatsip malinneqarnissaa, kiisalu taarsiullugu oqaasiliat aamma Oqaasiliortunit suliassaqarfinni taaguusersuinermi aalajangersakkat atorneqarnissaat isumaqarpoq allattaatsip,

oqaasersiat taarserlugit oqaasiliat aamma suliassaqarfinni taaguusersuutit pisortanit, ingerlatsivinnit il.il. allatanik suliaqarnerni atorneqartussaasut.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkap pissuseqatigaa sulianik ingerlatsisarnermi inatsimmi sulianik ingerlatsinermik inatsisip atuuffiinnut tunngasumik aalajangersagaq. Aalajangersakkap kingunissaraa aamma ingerlatseqatigiiffiit, suliffeqarfiiit il.il. pisortat ingerlatsiviinut atasutut naatsorsuussaanngitsut pisussaassammata pisortagoortumik kalaallisut allattaaseq malissallugu, aalajangersakkamut tamatumunnga piumasaqaatit taaneqartut naammassineqarpata. Tamanna pissuteqarpoq taakku pissutsini taama ittuni iliuuseqartarmata pisortatigut ingerlatsinermut naapertuuttunik.

§ 6-imut

Imm. 1-imut.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarput Oqaasiliortut katitigaanerat, tassunga ilagitillugu ilaasortat amerlassusissaat, aamma ilaasortat qanoq toqqartorneqartarnissaat.

Maannamutut Oqaasiliortut 5-inik Naalakkersuisunit toqqarneqartartunik ilaasortaqarput. Nutaatut aalajangersarneqarpoq ilaasortat toqqarneqartassasut suliffeqarfinnit soqutigisaqtigiinnillu inatsimmi taaneqartunit inassuteqartoqareerneratigut.

Ilisimatusarfik ilanngunneqarpoq ingerlatsivittut inassuteqartartutut qularnaarumallugu Oqaasiliortut ilisimatusarnermit piginnaasanik pissarsiassaqassasut, Oqaasiliortut suliaannut atatillugu.

Nunatta Atuagaateqarfia ilanngunneqarpoq ingerlatsivittut inassuteqartartutut Atuagaateqarfiup ingerlatsinermini oqaasilerineq, inuiaqatigiilerineq aamma kulturikkut ingerlatsinermi ilisimasaqartuunera tunngavigalugu.

Kalaallit Atuakkiortut soqutigisaqtigiiffittut innersuussisinnaasutut ilagitinneqarpoq peqatigiiffik taanna ilimagineqarmat oqaatsinik atuinermik, oqaatsit ineriartorneranni il.il. tapertaasinnaasutut.

Tusagassiinermi Sulisut Peqatigiiffiat ilanngunneqarpoq inassuteqartartutut peqatigiiffittut inuiaqatigiinni ingerlatsinermi ilisimasalittut oqaatsinullu tunngasunik ilisimasanik tunniussassaqartut.

Kiisalu aamma aalajangersarneqarpoq fagitigut peqatigiiffik oqalutsinik aamma nutserisunik ilaasortalik aamma Oqaasiliortuni ilaasortassanik inassuteqartassasoq. Tamanna pivoq Oqaasiliortut oqalutsit nutserisullu ingerlatsiviiniit ilisimasassanik tunineqarsinnaaqqullugu.

Siunnersuummi § 6, imm. 4-mi aalajangersarneqarpoq minnerpaamik ilaasortaq ataaseq piginnaaneqartuussasoq oqalutsitut aamma nutserisutut ingerlatsinermi.

Piginnaasanut tunngasumik piumasaqaatit siunnersuummi § 6, imm. 4 aalajangersarneqartut naapertorlugu peqatigiiffit ingerlatsiviillu inassuteqartut tamarmik inassutigisami piginnaaneri qanoq ittut piumasaqaatinik naammassinninersut tunngavilersortassavaat. Naalakkersuisut nutaamik inassuteqartoqarnissaanik piumasaqarsinnaapput, nalilerneqarpat inassutigineqartup piginnaanernut tunngasumik piumasaqaatit naammassisinnaanngikkai.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Aalajangersagaq isiginiarneqassaaq ataqtigiissillugu inassuteqaatit Oqaasiliortunut ilaasortassanik toqqaasarnermi naapertuuttussaasut Angutit arnallu naligiissitaanissaat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 3, 29. november 2013-imeersumi aalajangersakkanut. Taamaasillunilu kattuffinnit ingerlatsivinni inassuteqartunit angummik aamma arnamik inassuteqartoqassaaq.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Aalajangersakkami nalunaarneqarput pitsaassusissamik piumasaqaatit ataatsimut Oqaasiliortunut atuuttut. Tamanna isumaqarpoq ilaasortat ataasiakkaat tamarmik piginnaasanik pineqartunik tamanik pigisaqarnissaat naatsorsuutigineqanngitsoq.

Sumi najugaqartuunissamik piumasaqaat aalajangersarneqarpoq kissaatiginarmat sumiiffimmik pilerfeqarneq oqaaseqarfingisamut Oqaasiliortut attuumassuteqarfingisaannut tunngasuussasoq.

Imm. 4-mut

Naalakkersuisut toqqaanerminni qularnaarsinnaavaat toqqarneqartut ilisimasanik aalajangersimasumut arlalinnulluunniit tunngasunik piginnaaneqarnissaat, siunnersuummi § 6, imm. 3-mi eqqaaneqartunut tunngasunik, taamaasillutilu peqataasinnaallutik Oqaasiliortut ataatsimut piginnaanerisassaasa naammassiniarnerini, ataatsimut ilisimasanik pilersitsinikkut.

Imm. 5-imut

Naalakkersuisut toqqaanerminnut atatillugu eqqumaffigissavaat piumasaqaat ilaasortaq minnerpaamik ataaseq oqalutsitut aamma nutserisutut ingerlatsinermi piginnaaneqartuussasoq.

Imm. 6-imut

Aalajangersagaq malittarisassanik atuuttooreersunik ingerlatitseqqinneruvoq.
Pissusissamisoortinneqarpoq Oqaasiliortunut namminernut isumagisassaatinneqassasoq
nalilersussallugu kina Oqaasiliortunut siulittaasuunissamut piukkunnarnerunersoq.

§ 7-imut

Imm. 1-imut.

Aalajangersakkami nalunaarneqarput aalajangersakkat taakku piffissat atuuffii,
aalajangersarneqartut siunertaralugu Oqaasiliortut sulinerannut tunngasuni pisariartumik
ingerlaavartoqarsinnaanissa.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Aalajangersakkami periarfissiineq ilaasortap ataatsip atuuffinni arlalinni qularnaakkamik
atuussinnaanera aammattaaq isigineqassaaq Oqaasiliortuni ingerlaavartitsinissamik
isiginninniarnermik kissaatigisamillu piginnaanerit pitsaanerpaat qularnaarnissaannik.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Aalajangersakkami siunertaavoq qularnaassallugu Oqaasiliortut sukkulluunniit
tamarmiusarnissaat. Ilasortassamik nutaamik toqqaasoqarnissaa siullermik
toqqaasoqarnissaanut inassutigineqareersimasut tunuliaqtalaralugit pisinnaavoq.
Naalakkersuisullu aamma tamanna pissusissamisoortinneqarpat imaluunniit
pisariaqartinneqarpat Oqaasiliortut suaassutikkut naligiinnissaat anguniarlugu imaluunniit
allatigut pissusissamisoortinneqarpat kattuffiit ingerlatsiviillu toqqaasartut nutaanik
toqqaqqinnissaannik qinnuigisinnaavaat.

Uniffiup aappaani siunertaavoq qularnaassallugu Oqaasiliortut ingerlaavartumik
piginnaanernik peqarnissaat, inatsimmi allanneqartutut, aammalu ilaasortap nutaap
piginnaanermik arlalinilluunniit peqarnissaa, Oqaasiliortut ataatsimut piginnaanerit
pigisassaat angujumallugit.

Uniffik kingulleq siunertaqarpoq qularnaassallugu sukkulluunniit Oqaasiliortuni ilaasortassat
ataatsimoortumik toqqarneqartassasut, Oqaasiliortut issiasut atuuffiata naanerani.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Aalajangersakkap sunniutigissavaa, ilaasortamik, siulittaasoq tassunga ilanngullugu,
atuukkunnaarsitsineq, pineqartup suliassaqfimmik ingerlatsineranik taamaallaat pisinnaasoq

suliassaqarfimmik ingerlatsineq ima naammaginanngissimatigippat, pissuseq tamanna nalinginnaasumik eqqumaffiginninnertut naatsorsuunneqarsinnaanani. Aalajangersagaq tamatuma kingorna atorsinnaavoq annertuumik sumiginnaanermi ersersumik Oqaasiliortut sulinerannut peqataannginnikkut annikitsuinnarmilluunniit peqataanikkut, imaluunniit uppernarsineqarsinnaappat ilaasortap iliuusii soqtigisaannut naapertuutinngitsut.

Oqaasertaliineq ”allatigut” tassaasinnaapput pisut ilaasortap pisinnaaffimminik qaangiiffii suliniutinut allanut, ilaasortap piginnaasaminut atanngitsunut akuliunnermigut. Aamma pineqarsinnaapput pissutsit Oqaasiliortut suliaasa avataani pisut sunniuteqarsinnaasut ilaasortap ilaasortaajunnaarnissaanik piumasaqarfiusut. Soorlu pineqarsinnaapput pinerlunnikkut iliuutsit pissutsimikkut kinguneqartut pineqartumik ilaasortanit allanit taamalu inuaqatigiinnit tunngasuni tutsuiginarunnaarsitsisut.

Taagorneqartut saniatigut ilaasortaq aamma atuukkunnaarsinneqarsinnaavoq piukkunnassuseqanginnermik naliliinikkut, pineqartup iliuutsimigut imaluunniit iliuuseqannginnermigut erseqqissumik ersersippagu piumassuseqannginnej imaluunniit Oqaasiliortut soqtigisaannik suliassani piginnaanikinnej.

§ 8-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq periaatsinulli atorneqareersunut naapertuulluni.

Naleqquttuutinneqarsimavoq erseqqissassallugu ilaasortat Inatsisartuni Naalakkersuisunilu il.il. ilaasortat aningaasarsiaqartitaanerat pillugu inatsit naapertorlugu aningaasarsiaqartinneqassasut.

§ 9-mut

Imm. 1-imut.

Aalajangersagaq nutaajuvoq maannamulli ingerlatsinermut naapertuulluni.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Oqaasiliortut aningaasalersugaanerat. Nunatta karsiata Oqaasiliortut ingerlatsinerat aningaasalersorpaa.

Naapertuussorineqanngilaq Oqaasiliortut iluanaarniutaasinnaasumik suliaqarnissaat, tamanna sunniuteqarsinnaammat Oqaasiliortut ingerlannerannut suliassaannullu soqtigisatigut aporaattoornermik. Taamaattumik inatsisitigut periarfissaqartitsineqanngilaq iluanaarutaasinnaasunik suliassaqarsinnaaneq.

§ 10-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq atutereersunulli assingulluni.

Aningaasatigut missingersuusiaq ilusilerneqassaaq Oqaasiliortut suliassaqarfiini pinguarnerusuni iliuusissat kisitsisinngorlugit siunnersuutitaat Naalakkersuisunit takusassanngorlugit. Missingersuusiat aningaasaliissutissanullu siunnersuutit Naalakkersuisunut ima siusitsigisumik saqqummiunneqartassaaq aningaasatigut inatsisip ukiup tullianoortup suliarineqalernerani ilanngunneqarsinnaanngorluni. Missingersuusiornermut periaasissat piffissalersuinerillu aamma aningaasaliissutissatut siunnersuutinut aalajangersakkat Naalakkersuisunit aalajangersarneqartarput.

§ 11-mut

Imm. 1-imut.

Aalajangersagaq nutaajuvoq atutereersunulli assingulluni.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Oqaasiliortut Namminersorlutik Oqartussat immikkoortuisut allatulli ukioq aningaasaliiffusoq malittarigaat. Taamattaaq Oqaasiliortut naatsorsuusereriaaseq assingusoq malittarissavaat. Tamanna tunngaveqarpoq pissutsinik atuuttunik allaffissornikkullu pissutsinik isiginninnermik.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq atutereersunulli assingulluni.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Oqaasiliortut naatsorsuutaat kukkunersiorneqartassammata Namminersorlutik Oqartussat kukkunersiusuinit. Naatsorsuutit taamaalillutik Namminersorlutik Oqartussat immikkoortuisa ilaattulli nakkutigineqarput.

Uani kukkunersiusut avataaneersut pineqarput.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq atutereersunulli assingulluni.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisut Oqaasiliortut naatsorsuutaannik akuersisassallutik piginnaatitaasut, aamma Oqaasiliortut naatsorsuutaat naammassineqartassasut piffissami killigititatut Naalakkersuisunit aalajangikkami. Naatsorsuutinik tunniussinissamut piffissaq killigititaq tassaasarpoq ukiut tamaasa marsip naanera.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq atutereersunulli assingulluni.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Oqaasiliortut naatsorsuutitik akuerineqareeraangata saqqummiuttassagaat. Saqqummiussinissamik ilusissamik piumasaqaateqanngilaq, Oqaasiliortut periaassisartik aalajangiussinnaammassuk. Oqaasiliortulli saqqummiussinissamik periaassisaaq toqqartariaqarpaat, taamaalillutik innuttaasut, suliffeqarfiit susoqartarfiit ingerlatsiviillu Oqaasiliortut suliaannik soqtiginnittut sapingisamik amerlanerit oqaasiliortut naatsorsuutaat piuminartumik paasiniarsinnaaniassammatick.

§ 12-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq atuutereersunulli assingulluni.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Oqaasiliortut sulinermminnut akisussaanerat. "Sulinermminnut"-mi oqaasertaliinermi pineqarput Oqaasiliortut suliassat inatsimmut tunngatillugu inatsimmilu suliassat aalajangersarneqartut tunngavigalugit sulinerat tamarmi.

Aalajangersakkami aamma pineqarput Oqaasiliortut aningaasatigut atugassaasa aqunneqarnerat. Tamanna isigneqassaaq siunnersuutip Oqaasiliortut aningaasaligaanerannut aalajangersagaasigut pisussaaffillu missingersuusiornermut, naatsorsuuserinermut naatsorsuutinillu tunniussinermut Namminersorlutik Oqartussanit aalajangersakkat qaqqumulluunniit atuuttut.

§ 13-imut

Imm. 1-imut.

Aalajangersakkami Oqaasiliortut ukiumoortumik nalunaarusiorternerannut malittarisat atuuttut ingerlateqqinnejarput. Siunertarineqanngilaq pisuni nalunaarusiap pisimasunilluunniit nalunaarutit atugaanerat assigiinngisallugit. Aalajangersakkami itisilerineqarpoq imm. 2-mi nalunaarutip imarisassaanut erseqqinnerusumik piumasaqaateqarnikkut. Ilagitillugu nutaatut aalajangersarneqarpoq nalunaarut tamanut saqqummiunneqartassasoq.

Tamanut saqqummiussinissamik piumasaqaatip siunertaraa, inuuttaasut oqaatsinut tunngasut ineriartornerannik malinnaanissamut periarfissinnissaat

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami tunngavigineqarput malittarisat atuuttut nalunaarusiaq sunik imaqartassanersoq, taakkununngali naleqqiullugu annertusisaalluni.

Aalajangersakkap imarai nalunaarusiaq sunik imaqartassanersoq. Pineqarput piumasaqaatit minnerpaat, Oqaasiliortut paasissutissat naleqquttut allat ilanngussinnaagaat. Nalunaarutip sunik imaqartarnissaanik piumasaqaatit tamanut atuuttumik siunertaraat Oqaasiliortut taakku

ukiumi qaangiuttumi sulinerata ingerlannerata takuneqarsinnaalernissaa, aammali paasissutissiissutigisinnassallugu suliniutit suut ukiumi aggersumi Oqaasiliortut pilersaarutigineraat. Qaangiuttunik nalunaaruteqarsinnaanerup malitseqarttarnissaanik piumasaqaammi kissaatigineqarpoq Oqaasiliortut aamma nalunaarut iluminni aqtsinerminnut atortutut atorsinnaassagaat.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Aalajangersagaq atorsinnaavoq assersuutigalugu nalunaarummi ilassutitut malittarisanik aalajangersaanissaq pisortatigoornerusumillu nalunaarutip ilusilersorneranut imarisassaanullu piumasaqaatit.

§ 14-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Ukiumut ikinnerpaamik marloriarluni ataatsimiittooqartoqartarnissaanik piumasaqaat tunngaveqarpoq qularnaarumaneqarmat kissaatigisaq Oqaasiliortut pivusumik aalajangiisartutut atuutissasut. Oqaasiliortut suliassaannut tunngasunik suliat saniatigut ukiumoortumik ataatsimiittarnissaq pisariaqartassasoq Oqaasiliortut missingersuutit naatsorsuutillu pillugit isummerfissaannik. Oqaasiliortut allatigut namminneq ataatsimiittarnerit akulikissusissaat ataatsimiinnerillu qassiunissaat ukiullu qanoq ilinerani pisassanersut aalajangersartagassaraat.

Ataatsimiinnerit tamatigut najuulluni pisinnaanngittarsinnaapput, kisianni pisariaqartitsineq naapertorlugu allatut ingerlanneqarsinnaasassapput.

Aammattaaq aalajangersagaq aalajangersarneqarpoq ataatsimiinnerit tamanut ammasuunngitsut. Tamanna tunngaveqartinneqarpoq Oqaasiliortut ataatsimiissutit suliarisinnaassagaat avataanit sunniuteqarfingineqanngitsumik, aamma Oqaasiliortut killiligaanngitsumik sulianik oqalliseqarsinnaassasut.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq

Pisortat ingerlatsineranni paasitinneqarsinnaatitaaneq tunngavigisaq eqqarsaatigalugu, aallaavagineqassaaq Oqaasiliortut ataatsimiinnernit imaqarniliat aamma ullormut oqaluuserisassat tamanut saqqummiunneqartarnissaat. Pisortat inuilluunniit ataasiakkaat soqutigisaat pingaartillugit mianerisassaammata Oqaasiliortut aalajangersinnaapput imaqarniliat imaluunniit oqaluuserisassat matoqqasutinneqarsinnaasut. Imaqarniliat

oqaluuserisassalluunniit immikkoortuisa ilaat tamanut saqqummiunneqarsinnaassappata, Oqaasiliortut tamanna toqqassavaat, taamaalilluni matoqqasutitsineq mianerisassanut pingarnerusunut tunngatinneqassalluni.

§ 15-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq tunngavilersugaavoq malittarisanik atutereersunik.

Oqaasiliortut pillugit Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu Oqaasiliortut namminneq ingerlatsinermi periaasissartik aalajangersartarpaat. Oqaasiliortulli taakku pillugit Nalunaarummi aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisut ingerlatsinermi periaasissaq aalajangersartassagaat Oqaasiliortunit siunnersuutit tunngavigalugit, taannali Naalakkersuisunit akuerineqartassasoq. Oqaasiliortulli taakku pillugit Nalunaarummi aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisut ingerlatsinermi periaasissaq aalajangersartassagaat Oqaasiliortunit siunnersuutit tunngavigalugit, taannali Naalakkersuisunit akuerineqartassasoq.

Pingaartunik tunngaveqartariaqarpoq Naalakkersuisut Oqaasiliortut ingerlatsinermi periaasissaannik akuersinnginnissaannut. Akuersineq pisinnaassanngilaq ingerlatsinermi periaasissap piumasaqaatit tamanna pillugu imm. 2-mi aalajangersarneqartut naammassineqarsinnaanngippata. Akuersinissami piumannginneq pisinnaavoq taamaallaat pingaartumik tunngaveqarpat, tassunga ilagitillugu ingerlatsinermi periaasissani aalajangersarneqarpat inatsisinik uniuismik imaluunniit erseqqivissumik naleqqutinngitsumik, imaluunniit pitsaassusissaq tamanut atuuttoq akuersaarnanngippat.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarput ingerlatsinermi periaasissanut piumasaqaatit minnerpaaffigisaat. Tamatumani pineqarput pissutsit ingerlatsinermut piumasaqaatinut pissusissamissut ilaasartut.

§ 16-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq maannamulli ileqqut atortinneqartut assigalugu.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Oqaasiliortut aalajangigaat inaarutaasartut pisortaqarfinnullu allanut suliassiissutigineqarsinnaanatik. Tamanna pissuteqarpoq pisortaqarfinnik allanik peqanngimmat suliatigut pisariaqartunik piginnaasalinnik suliassanngortitsinermik illorsorneqarsinnaasumik sulianik ingerlatsisinnaasunik.

Taamaattoq Naalakkersuisulli sukkulluunniit Oqaasiliortunut inassutigisinnaavaat, suliarisasoq suliareqqeqqullugu, tamatumunnga pissutissaviusunik tunngavissaqartitsisoqarpat.

§ 17-imut

Imm. 1-imut.

Aalajangersagaq tunngavilersugaavoq malittarisanik atutereersunik.

Siunnersuutitut nalunaarinermi aalajangersarneqarpoq Oqaasiliortut tamanut atuuttumik allattoqarfimmit tapersimaneqassasut. Oqaasiliortut pillugit Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisut Oqaasiliortut allattoqarfeqarnissaannut erseqqinnerusunik malittarisassiussasut. Oqaasiliortut pillugit nalunaarummi aalajangersarneqarpoq Oqaasiliortut ulluinnarni sulinerat ingerlanneqassasoq allattoqarfimmit Kultureqarnermut Atuartitaanermullu Pisortaqarfimmi inissisimasussami. Allattoqarnikkut sullissineq pillugu inatsisitigut aalajangersarneqarpoq, siunnersuutillu immikkoortuini 2-mi 3-milu erseqqinnermik malittarisassaqarpoq allattoqarneq pillugu sullissinermi suut pineqarnersut.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Aalajangersakkami nalunaarsorneqarput suliassat suut allattoqarfiup suliassarigai. Tamanna nalunaarneqarpoq allattoqarnikkut suliassat nalinginnaasut tamatumani suut pineqarnersut assersuutitalimmik. Taamaalillutik allattoqarnikkut suliassat nalinginnaasut allat pineqarsinnaapput.

Oqaasiliortunit suliarisassat ilaattut assersuutitut taaneqarsinnaavoq ilisimatusarnikkut suliati saqqummiussinermi nalunaarsuutinillu suliassat aalajangersimasut isummerfiginissannut piareersarnerinik nalunaarsuutit.

Ataatsimiinnernik piareersaaneq suliassartaqarlunilu allaffisornerusarpoq. Ataatsimiinnernik piareersaaneq tassaasinnaavoq suliati nalinginnaasut, pisortaqarnermut tunngasut aamma siulittaasoq peqatigalugu ataatsimiinnerni oqaluuserisassanik piareersaaneq.

Oqaasiliortut sulinerata nalunaarsuusiornera siulliullugu saliutillugulu ilusilerneqarsinnaavoq Oqaasiliortut ataatsimiinnerinit imaqarniliuinernik, aammali suliassat pillugit nalunaarsukkanik Oqaasiliortut suliaannut allanut tunngasunik. Aammattaaq pineqarput oqaasiliortut suliaannik nalunaarusiassami, siunnersummi § 13 malillugu suliassarisaanut tunngasunik nalunaarsuineq.

Oqaasiliortut aalajangigaannik atortitsinermi pineqarput assersuutigalugu Nunat Aqqinik
Aalajangiisartut atortussanngortitaannik tamanut nalunaarutiginninneq paasisitsissuteqarnerlu.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq atutereersunulli assingulluni.

Naleqquppoq aalajangersimasumik nalunaassallugu, allattoqarfik Oqaasiliortut sulinerannut
atuuttussaq ilisimatusarnermik tunngaveqartumik sulissasoq. Ilisimatusarnermik
tunngaveqartumik paasineqassaaq suliad tunngaveqassammata ilisimatusarnermi periaatsinik,
tassunga ilagitillugu ilisimatusarnikkut naammassisaniq uppernassusilinnik atuinikkut aamma
ajornanngitsillugu nammineq misissuinernik suliassaqfiit aalajangersimasut iluanni.

§ 18-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq tunngaveqarpoq malittarisanik atutereersunik aalajangersaasunik
allattoqarfik inissinneqassasoq Kultureqarnermut Ilinniartitaanermullu Pisortaqarfimmi.

Aalajangersakkap aalajangersarpaa Oqaasiliortut allattoqarfiannik ingerlatsineq
ingerlanneqassasoq Naalakkersuisunit. Tamanna isumaqarpoq Naalakkersuisut allattoqarfiup
ingerlannera akisussaaffigigaat, aamma allattoqarfiup inissinnerani malittarineqassasut
Naalakkersuisut siulittaasuata oqartussaaffinnik inissitsiterinera. Allattoqarfik
inisisimasinnaavoq naalakkersuisoqarfimmi, aqutsisoqarfimmi imaluunniit
naalakkersuisoqarfiup aqutsisoqarfiulluunniit ataaniittuni suliaqarfimmi. Maanna allattoqarfik
Oqaasileriffimmi, Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilisimatusarnermut
Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup ataani suliaqarfimmi inisisimavoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Oqaasertaliussami “suliffeqarfinni, Namminersorlutik Oqartussanit tapiissutinik annersumik
aniaasalersorneqartuni” pineqarput Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaat,
tamatumunnga ilanngullugit taakku ataanni suliffeqarfiit, suliffeqarfiillu allat
aalajangersakkap oqaasertaanut ilanngunneqarsinnaasut.

§ 19-imut

Aalajangersagaq Inatsisartut inatsisaata § 4-anik tunngaveqarpoq, taassumani
aalajangersarneqarluni Naalakkersuisut Oqaasiliortut sulinerannut malittarisassat
erseqqinnerusut aalajangersassagaat. Naak ”Oqaasiliortut suliassaannut sulinerannullu”-mi
oqaasertaliinerup allanngortikkaluaraa siunertaanngilaq piviusutigut allannguinissaq.
Oqaasertaliinermi siunertarineqarpoq erseqqissassallugu piginnaatitsineq atorsinnaassasoq

suliassat ataasiakkaat ingerlanerinik aamma Oqaasiliortut suliassaanni allani malittarisassanik aalajangersaanermut, tassunga ilagitillugu Oqaasiliortut aningaasatigut atugassarisaat.

§ 20-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Siunertamut naleqqussorineqarpoq Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkat iluanni misiligutaasumik aaqqissukkanik naammassiniagaqarsinnaanermik ammaassissalluni. Tamanna misilittakkanik nutaanik pilersitsisinnaavoq, immaqa tunngaviusinnaasunik Oqaasiliortut sulineranni inatsimmi tunngaviusunik allannguiumaarsinnaanermut.

Misiliineq erseqqissumik allaatigineqarsimassaaq, piffissalersuinikkut killiligaassalluni aamma piumasaqaataassaaq misiliinerup kingorna ingerlasimanerup nalilersornissaa.

§ 21-mut

Imm. 1-imut

Atuutsilsilernissamik piffissaliineq aalajangersarneqarpoq qularnaarniarlugu inatsisip atuutsilernissaanut paassisutissiineq piareersarnerlu naammattumik piffissaqarfingeqassasut, tassunga ilagitillugu Oqaasiliortunik pilersitsineq.

Imm. 2

Inatsisartut inatsisaannik atuuttumik aamma nalunaarummik Kalaallit Nunaanni Oqaasiliortut pillugit kiisalu Landsråd-it malittarisassiaannik kalaallit allattaasiannik allannguineq pillugu atorunnaarsitsinerit isiginianeqassapput suliassaqarfimmi uani malittarisassanik nutaanik pilersitsinermik tunngavilimmik.

Imm. 3

Landsråd-it malittarisassiaat 14. maj 1973-imeersoq, kalaallit allattaasaata allanngortinneqarnera pillugu, atorunnaarsinnejassaaq Inatsisartut inatsisaata matuma atortuulersinneqarneratigut, kisiannili pissusissamisoortinneqarpoq kalaallit allattaasiat pillugu ileqqu suli atortuutinnejarnissaat, Kalaallit Nunaanni Oqaasiliortunit allanngortinneqarnissaa tungaannut. Taamaaliornikkut qularnaarnejassaaq nalorninartorsiortoqalinnginnissaa allattaatsimut malittarisassat qanoq ittut atuuttuuneri pillugit.